

KALENDÁŘÍK LIDSTVA

LEDEN

1. *1484 ZWINGLI Oldřich, reformátor švýc. — 1601 CALDERÓN de la Barca, dram. básník špan. — 1618 MURILLO Bart. Est., slavný malíř špan. — 1794 FEJERPATAKY (Bělopotocký) Kašpar, spisovatel č. — 1823 PETÖFI (Petrovič) Alex., básník maď. †1748 BERNOULLI Jan, slavný matematik. — 1862 OSTROGRADSKÝ Mich. Vas., slavný matematik.
...1519 Zwingli zakládá reformovanou církev v Curychu. — 1700 Srovnal Petr Velký letopočet staroruský se západoevropským. — 1801 Dánsko se mezi všemi státy první zříká obchodu s otroky. — 1825 Anglie uznává volnost jihoamerických republik. — 1849 Kossuth utíká z Peště. — 1859 Novoroční řeč Napoleona III. k rakouskému vyslanci Hübnerovi.
2. †1801 LAVATER Jan Kašpar, přírodovědec. — 1839 CHMELENSKÝ Josef, básník č.
...1080 Řehoř VII. zapovídá čtení bible. — 1529 Vyšel Lutherův velký katechismus. — 1856 Komise suezská doporučuje místokráli zřízení průplavu. — 1859 Miloš knížetem srbským.
3. *1710 PERGOLESE Giamb., operní skladatel it.
...1521 Luther podruhé dán do klatby.
4. †1786 MENDELSSOHN Mojžíš, filosof. — 1849 GABELSBERGER Frant., zakladatel něm. těsnopisu. — 1869 ARNOLD Em., č. spisovatel ryze demokratického smýšlení.
...1547 Spiknutí Fieskovo v Janově. — 1790 V rakouském Nizozemí propukají nepokoje. — 1856 Odevření železnice z Káhiry do Alexandrie.
5. *1745 MONTGOLFIER Jacques Et., vynálezce větroplavby.

- †1850 DAVID Pierre Jean, slavný sochař franc. —
1858 RADECKÝ Jan Václav, vojvůdce rak.
...1856 ALEXANDR II. přijímá ultimátum rakouské.
6. *1482 JEANNE d'ARC, „Panna orleánská“. — 1825
KOBÉR J. L., kněhkupec, č. nakladatel.
†1829 DOBROVSKÝ Josef, slavný č. jazykozpytec
a historik.
...1823 Bitva u Missolunghi, porážka Turků.
7. *1483 RABELAIS Frant., první satirik franc.
†1793 GOLDONI Carlo, výtečný it. básník veselo-
her. — 1830 LAWRENCE Tomáš, slavný malíř
angl. — 1842 JAZYKOV Nik. Mich., rus. básník.
...1308 Tři přední města švýcarská spojují se proti Ra-
kousku. — 1610 Galilei objeví měsíce Jupitrovy,
brzy nato též skvrny sluneční. — 1800 Revoluce
v Švýcarsku. — 1839 Arago dává Akademii zprávu
o světelných obrazech Daguerrových.
8. *1588 GUNDULIČ Ivan, slavný básník jihosl. —
1812 ZAP K. Lad., č. spisovatel.
†1624 GALILEI Galileo, slavný hvězdář, také vyná-
lezce pendlovek a dalekohledů.
...1862 Nové nepokoje v Uhrách.
9. ...1742 Zmocnil se Bedřich Veliký hrabství kladské-
ho. — 1862 Papež navrhuje kvůli Polsce opětne slou-
čení církví řecké a katolické.
10. *1698 SAVAGE Richard, básník. — 1828 GHICA
Helena (hrab. Dora d'Istria), svobodomyslná spiso-
vatelka. — 1836 EMLER Josef, č. historik.
...1356 Karel IV. nařídil Zlatou bulou, aby synové
kurfiřtův učili se česky. — 1422 Rozhodná porážka
císaře Sigmunda u Německého Brodu. — 1822 První
národní sněm Řekův za Maurocordata.
11. *1769 PUCHMÝR Ant., spisovatel č. — 1825 TAY-
LOR Bayard, výtečný cestopisec.
...1569 První loterní tah, v Londýně. — 1863 Schultze-
-Delitzsch má svou první řeč v dělnickém spolku ber-
línském. („Pomoz sobě sám!“)
12. *1746 PESTALOZZI Jan Jindřich, pedagog...

- †1861 HANKA Václav, č. spisovatel.
 ...1520 Cestovatel Magalhães u ústí řeky de la Plata. —
 1862 Vlastenec Locatelli v Římě pro demonstraci
 protipapežskou odpraven. Volá na popravišti: „Ať
 žije Itálie!“
13. †1572 AUGUSTA Jan, biskup jednoty bratrské.
 ...1755 Založena universita moskevská. — 1785 Vyšlo
 první číslo Times. — 1813 Cár Alexandr a Katusov
 překročí Němen. — 1849 Rusové přicházejí Raku-
 šanům do Uher na pomoc. — 1864 Zřízení gubern-
 ských a krajských sněmů na Rusi.
14. *1785 ARNOLD Jan, zakladatel Měšťanské besedy
 pražské. — 1813 TUPÝ Karel Eugen (Boleslav
 Jablonský).
 ...1858 Atentát Orsiniho na Napoleona III. — 1863
 Propuknutí polského povstání.
15. *1622 MOLIERE Jean Bapt., výtečný franc. básník
 dram. — 1763 TALMA Frant. Josef, slavný franc.
 herec. — 1790 GRILLPARZER Frant., něm. básník.
 †1826 RUMJANCOV Mik. Petr., rus. historik.
 ...1478 Uznal Novgorod Ivana III. Vasiljeviče za vlád-
 ce neobmezeného; tím kvetoucí stará republika nov-
 gorodská zničena. — 1858 Cár Alexandr II. svolává
 poradní komité kvůli osvobození mužů.
16. *1791 DEMBINSKI Jindřich, vojvůdce polský. —
 1811 DZIERZON Jan, včelař.
 ...1756 Začátek sedmileté války.
17. *1706 FRANKLIN Benj.; vynalezl hromosvod (*po na-*
šem Divišovi).
 ...1793 Ludvík XVI. k smrti odsouzen. — 1860 Cavour,
 úhlavní nepřítel Rakouska, je zas prvním ministrem.
18. *1689 MONTESQUIEU Charles, franc. filosof. —
 1811 KEAN Charles, výtečný herec angl.
 ...1409 Václav dal Čechům tři hlasy na universitě. —
 1790 Herschel objevil první měsíc Urana. — 1871
 Prohlášeno nové německé císařství (národní jednota
 německá).
19. *1736 WATT James, vynálezce parostroje. — 1806

- VEIT Václav Jindřich, hud. skladatel č. — 1814
 RUBEŠ Frant., č. humorista. — 1832 LAUB Ferd.,
 slavný houslista.
- †1779 GARRICK David, slavný herec angl. — 1864
 PROUDHON Pierre Jos., slavný socialista. („Vlast-
 nictví je krádež.“)
- ...1793 Ludvíka XVI. odvolání se k lidu odmítnuto.
20. †1813 WIELAND Chr. Martin, básník něm. — 1851
 LORTZING Albert Gustav, něm. skladatel oper.
- ...1265 První svolání nižší sněmovny v Anglii. — 1795
 Holandské loďstvo dobyt — francouzskými husary.
21. *1797 KAMARÝT Josef Vlast., č. básník.
- †1775 PUGAČEV odpraven v Moskvě co buřič. —
 1834 BRONIKOWSKI Alex., pol. romanopisec. —
 1862 NĚMCOVÁ Božena, výborná spisovatelka č. —
 1870 HERCEN Alex. (v Paříži).
- ...Romanovci nastupují na stolec ruský. — 1813 v Prus-
 ku zavedena dle Scharnhorstova plánu všeobecná
 branná hotovost.
22. *1560 BACON Verulamský Francis, filosof, přírodo-
 zpytec. — 1729 LESSING Gotthold Efr., něm. básník.
 — 1775 AMPÈRE André Marie, zakladatel nauky
 o elektrodynamice. — 1788 BYRON G. G., angl.
 básník. — 1824 ZVONARŽ Josef Leopold, hud. skla-
 datel č.
- †1552 EDWARD SEYMOUR, vévoda somersetský,
 podporovatel reformace, v Londýně popraven. —
 1824 DUNIECKI Stan., nadaný hud. skladatel pol.
- ...1801 Parlament irský spojen s anglickým.
23. †1536 BOCKOLD Jan odpraven („Jan Leydenský“).
24. *1732 BEAUMARCHAIS Pierre Aug., franc. skla-
 datel oper. — 1803 VINAŘICKÝ Karel, č. básník.
- †1852 KOLLÁR Jan, slavný básník č.
- ...1789 Ludvík XVI. svolává všeobecný sněm stavovský.
25. *1681 YOUNG Edward, básník angl. — 1833 BA-
 RÁK Josef, č. spisovatel ryze demokratického smýšle-
 ní.
- †1576 SACHS Hans, něm. básník, švec.

- ...1471 Jiří Poděbrad pochován. — Neapolsko stává se Republikou parthenopejskou.
26. †1630 BRIGGS Henry, vypočítatel logaritmů. — 1823 JENNER Edward, vynálezce očkování.
- ...1820 Mehemed Ali odvírá průplav z Rosety do Alexandrie. — 1856 Abdul Medžid svoluje k reformám navrženým mocnostmi západními.
27. *1756 MOZART Wolfgang Amadeus, slavný hud. skladatel. — 1770 REICHA Ant., Čech, hud. skladatel, profesor na konzervatoři pařížské. — 1775 SCHELLING Fr. Vilém Josef, něm. filosof.
- †1814 FICHTE Jan Boh., filosof, obrance svobody u vyučování. — 1862 ENGELHARDT Jiří, podporovatel vzdělání a průmyslu v Rusku.
- ...1708 Petr Velký porazil u Poltavy Karla XII. — 1775 Francie spojuje se s Amerikou Severní proti Anglii.
28. *1718 SCHLEGEL Jan, něm. filosof.
- †1876 DEÁK Frant., státník maď.
- ...1810 Andreas Hofer, prozrazen katolickým knězem, dodán soudu. — 1858 Alexandr II. daruje mužíkům na statcích svých svobodu.
29. *1689 SWEDENBORG Im., náboženský třestětec. — 1759 BURNS Robert, angl. básník, největší lyrik, „The Shakespeare of Scotland“. — 1763 SEUME Jan Gottfried, něm. básník, poctivý vlastenec. — 1784 AUBER Daniel, franc. hud. skladatel. — 1830 KOLÁR Frant. K., výtečný č. herec.
- ...1579 Prvních pět spojených provincií nizozemských prohlašuje se býti republikou. — 1855 První jízda po železniční dráze přes úžinu Panamskou.
30. †1648 KAREL I. Anglický, stát. Anglie republikou. — 1828 BARRAS Pavel, hlavní vůdce franc. revol. — 1860 ARNDT Arnošt Mor., něm. básník politický.
31. *1769 HOWARD Henry, angl. malíř. — 1785 RETTIGOVÁ Majd. Dobromila, č. spisovatelka.
- †1578 ZAJÍC z Hazmburku Václav, hrdinný bojovník proti Turkům v Uhřích. — 1822 SCHADOW Ru-

dolf, slavný něm. sochař. — 1828 YPSILANTIS Alex., přední bojovník za řeckou neodvislost.
 ...1615 Henry Hudson objevuje záliv po něm pak pojmenovaný. — 1843 Ronge zakládá církev Německých katolíků. — 1850 Nová ústava v Prusku. — 1864 Zrušení otroctví v Severní Americe.

ÚNOR

1. †1856 PASKEVIČ Ivan Feod., vojvoda, ministr (Gorčakov jeho nástupce). — 1861 METELKO Frant., slovinský spisovatel. — 1871 SEROV Alex. Nik., operní skladatel rus.
 ...1620 Začátek protireformace v Čechách. — 1725 Akademie věd založena v Petrohradě Petrem Velkým (s Leibnizem). — 1850 Dělostřelec Vilém Bauer, „mořský ďábel“, potápí se v kielském přístavě s podmořskou svou lodí; první pokus se však nedaří a B. je ve vlasti zneuznán.
2. *1803 MĚCHURA Leopold Evg., č. hud. skladatel. — 1808 LEDRU-ROLLIN, polit. agitátor franc.
 †1124 BOŘIVOJ II., kníže č., v Uhřích (vyhnán z trůnu a vlasti). — 1594 PALESTRINA Giov. Pietro, hud. skladatel.
 ...1697 Spiknutí Střelcův proti Petru V. prozrazeno.
3. *1758 VODNIK Val., slavný básník slovinský. — 1809 MENDELSSOHN-BARTHOLDY Felix, hud. skladatel.
 †1857 GLINKA Mich. Ivan., operní skladatel rus.
4. *1805 AINSWORTH William Harris, angl. romanopisec. — 1808 TYL Josef Kaj., č. básník. — 1810 BULL Ole, slavný houslista. — 1815 STROSMAJER Josef Jiří, velký horv. mecenáš.
 †1781 MYSLIVEČEK Josef, operní skladatel (pseud. „Venatorini“, nazýván „il divino Boemo“).
 ...1790 LUDVÍK XVI. přísahá na francouzskou konstituci. — 1794 Zrušení otroctví ve francouzských osa-

- dách. — 1831 Rusové překročí s Dibičem polské hranice. — 1863 Král Otto I. opouští Řecko.
5. *1682 BÖTTGER Jan Fr., vynálezce míšenského porculánu. — 1804 ZIMMERMANN Josef Václav, č. spisovatel. — 1818 GYÖRGEY Arthur, diktátor uherský r. 1848. — 1820 NĚMCOVÁ Božena, slavná básnířka č.
†1846 KOTZEBUE Otto, cestovatel (třikrát) kolem světa.
6. *1556 ARNAUD Ant., protivník jezovitů. — 1788 PEEL Sir Robert, státník angl.
†1804 PRIESTLEY Josef, slavný chemik a fyzik.
...1821 Sulioté připojují se k řeckému boji za svobodu.
7. *1812 DICKENS Charles, romanopisec angl.
†1801 CHODOWIECKI Daniel Mik., pol. malíř miniatur. — 1830 GOSSELIN Pascal Fr., zeměpisec starého věku.
...1857 Úkaz stran stavby železniční sítě na Rusi.
8. *1795 SAPHIR Mor., něm. humorista. — 1810 CHOPIN Bedřich, pol. skladatel hud. — 1813 TOMÁŠEK Samuel, básník písně Hej Slované!
†1725 PETR VELKÝ.
...1820 Založení Astronomical Society v Londýně.
9. *1761 DUSÍK Jan Lad., výtečný skladatel č. — 1789 GABELSBERGER Frant., zakladatel něm. těsnopisu. — 1812 KOLÁR Josef Jiří, výtečný herec č.
...1848 LOLA Montez, favoritka bav. krále Ludvíka, vyhnána lidem.
10. †1755 MONTESQUIEU Charles, franc. filosof a politik. — 1834 LINDA Josef, č. spisovatel. — 1837 PUŠKIN Alex., slavný básník rus.
...1519 Ferdinand Cortéz pluje z Kuby, aby dobyl Mexika. — 1849 „Republika římská“ proklamována.
11. *1657 FONTENELLE Bernard, básník franc., hvězdář. — 1791 VISCONTI Ludvík, slavný stavitel it. — 1804 ROKYTANSKÝ Karel, slavný lékař.
†1650 DESCARTES Renatus, filosof a matematik. —

- 1755 MAFFEI Frant., básník it. — 1803 LAHARPE Jan Fr., básník franc.
- ...1790 Sešli se o své ujmě stavové čeští a složili list k císaři Josefu II. obsahující žádost za obnovení zemského zřízení. — 1827 První šroub parolodní v Terstu Čechem Ressellem vynalezen. — 1859 Miloš Obrenovič prohlašuje se dědičným knížetem srbským (proti vůli Porty). — 1861 Burke a Wills procestovavše Nový Holand přicházejí do zálivu Carpentaria.
12. *1798 REICHENBACH Karel, přírodopysmec.
 †1798 PONIATOWSKI Stan. August, poslední král pol. — 1804 KANT Imanuel, filosof něm. — 1829 GRIBOJEDOV Alex. Serg., rus. básník (zavražděn lůzou teheránskou). — 1812 KRASIŇSKI Sigmund, básník pol.
- ...1634 Osudný podpis padesáti vysokých vojínů v Plzni, aby Albrecht z Valdštejna neodstoupil od vrchního velení císařské armády. — 1833 Nový zákoník pro Rus.
13. *1754 TALLEYRAND-Périgord, franc. diplomat. — 1768 KRYLOV Ivan Andr., rus. bajkář.
 †1837 BÖRNE Ludvík, polit. spisovatel něm. — 1862 SCHEFER Leopold, básník „Breviáře pro lid“.
- ...1785 Založení lékařských škol ve Vídni. — 1861 František II. opouští Neapolsko, Sardové se země zmocňují.
14. *1787 KROLMUS Václav, č. archeolog. — 1802 ZALESKI Bohdan, slavný básník pol. — 1813 RÜCKERT Jindřich, něm. historik vzdělanosti.
 †869 CYRIL, apoštol slovanský v Římě. — 1779 COOK James, cestovatel, zabit na Sandwichských ostrovech. — 1835 ROUGET de Lisle, skladatel Marseillaisy. — 1856 VOGEL Edvard, cestovatel afr., zabit ve Vadaji.
15. *1674 CRÉBILLON Prosper, franc. právník a básník. — 1808 LESSING C. Fr., malíř něm.
 †1736 GRAY Štěpán, vynálezce strojů elektrických. —

- 1781 LESSING Gotthold Efr., slavný básník něm. —
1857 GLINKA Mich. Jos., slavný operní skladatel
rus.
- ...1598 Edikt nantský (náboženská svoboda protestan-
tům). — 1860 Polská demonstrace v Poznani pany-
chidou za Skrzynieckim.
16. *1497 MELANCHTHON Filip, profesor wittemberský.
— 1852 VRCHLICKÝ (Frída) Jar., č. básník.
†1837 TREVIRANUS Gottfried, výtečný přírodo-
zpytec.
- ...1804 Vzbouření Srbů pod Černým Jiřím. — 1873
Prohlášení španělské republiky.
17. *1749 ALFIERI Vittore, velký it. básník dram.
†1564 ANGELO Mich. Buon., stavitel, sochař, malíř,
básník. — 1796 MACPHERSON James, básník
„Ossiana“. — 1827 PESTALOZZI Jindřich, peda-
gog. — 1856 HEINE Jindřich, něm. básník.
- ...1772 Tajná konvence mezi Rakouskem, Ruskem
a Pruskem stran rozdělení Polska. — 1867 Dualism
rakouský.
18. *1564 GALILEI Galileo, slavný hvězdář. — 1784
PAGANINI Nic., slavný houslista. — 1793 CHMELA
J., pilný spisovatel č. — 1819 CHOCHOLOUŠEK
Prokop, romanopisec č. — 1821 BARTH Jindřich,
cestovatel afr. — 1822 RACHEL Fel., slavná herečka
franc. — 1827 BRUGSH H., egyptolog.
- †1546 LUTHER Martin. — 1587 MARIA STUART-
KA popravena ve Fortheringhay.
- ...1126 Král Lothar vtrhnul do Čech, Soběslavem
u Chlumu strašně poražen. — 1582 Kalendář grego-
riánský u katolíků zaveden. — 1861 První parlament
italský. — 1865 Unionisté dobyli Charlestonu. Konec
severoamerické války.
19. *1473 KOPERNÍK Mik., slavný hvězdář.
- ...1700 Protestanté přijímají kalendář gregoriánský. —
1853 Obchodní smlouva mezi Rakouskem a Pruskem.
— 1858 Napoleon III. dává „zákon bezpečnostní“
(na zničení veřejného mínění).

20. *1694 VOLTAIRE Marie Frant., básník franc. — 1716 GARRICK David, výtečný herec angl. — 1771 VITÁSEK Jan, hud. skladatel č.
†1790 JOSEF II. — 1810 HOFER Ondřej, „Sandwirt“, v Mantově zastřelen. — 1861 SCRIBE Aug. Eug., franc. spisovatel veseloher.
...1798 Papež Pius VI. odveden do Paříže v zajetí. — 1813 Kozáci poprvé v Berlíně.
21. *1673 MOLIÈRE Jean Bapt., slavný franc. spisovatel veseloher. — 1779 SAVIGNY Frant. Karel, slavný něm. právník. — 1801 GIRARDIN St. Marc., básník, ministr. — 1846 ČECH Svatopluk, básník č.
†1838 SACY Ant., výtečný franc. orientalista.
...1794 Vydán v Paříži dekret stran všeobecné svobody náboženské. — 1848 Revoluce v Paříži (pro nepovolání „reformních banketů“).
22. *1732 WASHINGTON Jiří, president severoamer. — 1788 SCHOPENHAUER Arthur, filosof. — 1825 SLADKOVSKÝ Karel, vůdce svobodomyšlné strany č., ryzí demokrat, výtečný spisovatel polit.
†1471 ROKYCANA Jan, administrátor duchovenstva vší strany podobojí. — 1512 AMERIGO Vespucci, objevitel Jižní Ameriky. — 1816 FERGUSON Adam, historik, filosof. — 1855 GAUSS Karel Fr., hvězdář něm.
...1848 „Únorová“ revoluce proti Ludvíku Filipu, Francie zas republikou.
23. *1829 STEFANI Josef, Čech, pol. skladatel oper.
†1677 SPINOZA Baruch Ben., filosof.
...1860 Petiční právo v Šlesvicku obmezeno.
24. *1865 HÄNDEL Jiří Fr., hud. skladatel. — 1785 SEDLÁČEK Vojtěch, spisovatel č. — 1786 GRIMM Vilém, něm. jazykozpytec. — 1788 DAHL Jan, něm. malíř kraj. — 1830 SVĚTLÁ Karolína, výtečná spisovatelka č.
†1418 GUTENBERG Jan, vynálezce kněhotisku. — 1777 JOSEF I., král portug., nepřítel jezovitů. — 1801 PELCL Frant. Martin, slavný dějepisec č. —

- 1862 PILLERSDORF svob. pán, tvůrce liberální konstituce ze dne 25. dubna 1848.
- ...1537 Šmalkaldské artikule podepsány protestantskými bohoslovci.
25. *1812 HALL Karel, řemeslník, demokratický ministr dán.
- †1570 CELLINI Benvenuto, it. sochař a zlatotepec. — 1634 ALBRECHT VALDŠTEJN zavražděn v Chebu. — 1815 FULTON Robert, vynálezce parolodí. — 1876 GOSZYNSKI Sev., básník pol.
- ...1739 Rumjancov Alex. Iv. poráží Turky u Bělehradu.
26. *1786 ARAGO Dom. Frant., matematik, astronom, politik. — 1802 HUGO Marie Viktor, slavný básník franc.
- †1770 TARTINI Gius., slavný hudec. — 1834 SENEFELDER Alois, vynálezce kamenotisku. — 1852 MOORE Tomáš, slavný angl. básník. — 1861 ŠEVČENKO Taras, slavný básník rus. — 1866 RZEWUSKI Jindřich, romanopisec pol.
- ...1821 Dom Pedro přijímá portugalskou ústavu. — 1831 Skrzyniecki Jan zvolen vrchním vojvůdcem (sněmem polské revoluce). — 1863 Demokrat Mieroslawski u Plocka staví se v čelo polského povstání. Aristokraté a roajalisté proti němu.
27. *1523 BLAHOSLAV Jan, druhý biskup jednoty bratrské (nástupce Jana Augusty). — 1807 LONGFELLOW Jindřich, básník amer. — 1822 LENARTOWICZ Theofil, proslulý básník pol. — 1823 RENAN Josef Arnošt, bohosl. kritik. — 1834 DASTYCH Josef, č. filosof.
- †1551 BUCER Martin, reformátor angl.
- ...1826 Běla objevuje „Bělovu“ dvojitou kometu. — 1848 Francouzská republika proklamována na náměstí Bastilském.
28. *1533 MONTAIGNE Mich., filosof, právník. — 1812 AUERBACH Berthold, něm. novelista. — 1822 RACHEL Elis. Fel., největší herečka. — 1825 KREJČÍ Jan, výtečný přírodopysce č.

- ...1768 Barská konfederace. — 1860 Velké bouření v Savojsku a Nizze proti Napoleonu III. — 1876 Don Carlos prchá do Francie.
29. *1676 DELILLE Vilém, zeměpisec a kartograf. — 1788 POLÁK Milota Zdirad, básník č. — 1792 ROSSINI Jakub, slavný skladatel oper.
- ...1768 Polský sněm stvrzuje práva disidentův.

BŘEZEN

1. *1481 SICKINGEN Frant., něm. ochránce potlačených. — 1791 SAAVEDRA Angel, špan. básník, vojvůdce, státník. — 1806 SLAVÍK Josef, slavný č. hudec.
†1527 HAMILTON Patrick, skot. protestant (upálen). — 1824 THÜMMEL Jan Vilém, duchaplný něm. spisovatel. — 1859 KROV Josef Bohdan, skladatel Písně husitské.
...1457 Základ českobratrské jednoty. — 1865 První telegrafická depeše mezi Indií a Londýnem (za 8 hod.).
2. *1791 TORRIJOS Josef Marie, špan. bojovník za svobodu. — 1804 FRIČ Josef, dr., advokát, č. politik. — 1824 SMETANA Bedřich, velký hud. skladatel č.
†1787 GESSNER Sal., něm. básník. — 1797 WALPOLE John, historik, uměl. a lit. — 1840 OLBERS Jindřich V., něm. lékař a hvězdář. — 1859 CANNABICH J. Günther, něm. zeměpisec.
...1312 Templáři zrušení. — 1458 Jiří Poděbrad zvolen za krále. — 1861 Úkaz senátu stran emancipace ruských nevolníků.
3. *1806 ROSSMÄSSLER Emil, něm. přírodopyscec, hlava Něm. katolíků.
...1853 MENČIKOV (v „paletotu“) u vezíra. Následuje válka.
4. *1768 KIND Jan Fr., něm. básník (libreto Střelce kouzelného).

- †1795 BENDA Jiří, slavný hud. skladatel č. — 1832 CHAMPOLLION Jan Frant., egyptolog. — 1853 BUCH Chr. Leopold, slavný něm. geognost.
- ...1789 První severoamerický kongres v New Yorku. — 1848 Ve Frankfurtě prohlášena svoboda tisku. — 1849 Sněm kroměřížský rozpuštěn, nová ústava dána. — 1849 Horvatsko se Slavonií prohlášeno samostatnou, od Uher nezávislou zemí. — 1859 Říšská ústava rakouská. — 1861 Nastolení Lincolna.
5. *1817 CARRIÈRE Mor., něm. estetik.
- †1534 CORREGGIO Ant. Allegri, slavný malíř it. — 1815 MESMER Ant., magnetizér. — 1827 VOLTA Aless., fyzik (voltaský sloup); LAPLACE Simon, matematik a astronom.
- ...1791 Zřízena ilyrská dvorská kancelář. — 1821 Peellova řeč pro emancipaci katolicismu (vítězí). — 1863 Liberální organizace obecní správy v Rusku skončena. 1 1/2 mil. mužů úplně osvobozeno. Mieroslawski, vůdce polského povstání, odchází.
6. *1474 ANGELO Mich. Buon., malíř a sochař. — 1482 GUICCIARDINI Frant., slavný it. historik. — 1739 BRETSCHNEIDER Jindřich Gottfried, svobodomyšlný učenec, rádce Josefa II. — 1787 FRAUENHOFER Josef, optik.
- ...1629 Restituční edikt Ferdinanda II. proti protestantům. — 1821 Alexandr Ypsilanti staví se v čelo řeckého povstání. — 1860 „Rozmnožená“ říšská rada v Rakousku.
7. *1715 KLEIST Ewald Chr., něm. básník. — 1792 HERSCHEL Sir John, astronom. — 1794 ČELAKOVSKÝ Frant. Lad., slavný básník č. — 1812 ČEJKA Josef, lékař, učenec č. — 1829 VOGEL Edvard, cestovatel afr.
- †1514 HRUBÝ Řehoř z Jelení, zasloužilý č. překladatel z latiny. — 1809 BLANCHARD Jan Petr, mechanik a větroplavec (při šedesáté své plavbě). — 1842 HEEREN Arnold Hermann, něm. historik.
- ...1804 Založena londýnská společnost pro rozšiřování

bible. — 1821 Ypsilanti proklamuje neodvislost Řecka.

8. *1745 BONSTETTEN Karel, něm. spisovatel o vychovávání lidu. — 1791 BRODZIŃSKI Kaz., pol. básník. — 1810 DAVID Félicien, franc. hud. skladatel. — 1814 ŠPATNÝ Frant., č. spisovatel.

†1841 TIEDGE Chr. August, básník něm.

...1790 Čech Chladný vynalezl zvukové sklen. nástroje.

9. *1451 AMERIGO VESPUCCI, cestovatel a objevitel. — 1749 MIRABEAU Honoré, demagog. — 1758 GALL Frant. Josef, leboslov. — 1814 ŠEVCENKO Taras, slavný básník rus.

†1369 Slavný pražský kazatel KUNRÁD. — 1851 OERSTED Jan Chr., vynálezce elektromagnetismu.

...1422 Jan Želivecký s dvanácti jinými měšťany na Staroměstské radnici jat a odpraven. — 1697 Petr Velký nastupuje svou cestu do ciziny. — 1793 Danton zakládá tribunál revoluce. — 1820 Ferdinand VII. zrušil inkvizici ve Španělsku. — 1863 Langiewicz diktátorem polským. — 1865 Napoleona III. „Julius Caesar“ vyšel francouzsky, italsky, anglicky a německy.

10. *1628 MALPIGHI Marc., it. anatom. — 1690 SCHMAUSS Jan Jakub, slavný něm. profesor státního práva.

†1819 JACOBI Fr. Jindřich, něm. filosof, básník. — 1872 MAZZINI Josef.

...1793 Začátek terorismu v Paříži.

11. *1544 TASSO Torquato, slavný básník it. — 1748 REVENTLOW Chr., velký dán. ministr (osvobození selského stavu). — 1801 SMETANA Josef Frant., spisovatel č. — 1811 LEVERRIER Urb., astronom, objevil planetu Neptun (pouhým výpočtem). — 1828 ŠKARDA Jakub, právník č., svobodomyšlný poslanec.

...1831 Vzbouření v Rio de Janeiro. Republika prohlášena. — 1848 Památná schůze v lázni Svatováclavské.

12. *1665 RABENER Just. Gottfried, něm. satirik. — 1728 MENGES Ant. Rafael, slavný malíř č. — 1789 DAVID d'Angers, slavný sochař franc.
 †1314 MOLAY, poslední velmistr templářů, popraven. — 1681 MIERIS Frant., slavný hol. malíř. — 1831 MATTHISSON, lyrik něm.
 ...1365 Vídeňská universita založena. — 1427 Táboři a sirotci v krvavé bitvě u Světlé vojsko Albrechtovo na hlavu porazili. — 1759 Halleyem a Clairautem dříve vypočtená kometa skutečně zase nalezena. Začátek vypočítávání dráh komet.
13. *1741 Císař JOSEF II. — 1781 SCHINKEL Karel Fr., slavný stavitel něm.; LITTROW Josef Jan, hvězdář. — 1824 GUDE Hans, malíř něm.
 †1705 BOILEAU-DESPRÉAUX, franc. satirik. — 1719 BÖTTCHER Jan Fr., vynálezce míšeňského porculánu. — 1858 ORSINI Felice popraven v Paříži pro atentát na Napoleona III.
 ...1621 Mandát císařský, vypovídající všechny kalvínské i bratrské ze země. — 1781 Herschel objevuje Urana. — 1848 Revoluce ve Vídni. Metternich padl.
14. *1779 DWERNICKI Josef, ochránce zbytků pol. u Lipska r. 1813. — 1804 STRAUSS Jan, skladatel vídeňských valčíků. — 1820 VIKTOR EMANUEL.
 †1803 KLOPSTOCK Fr. Gottlieb, slavný básník něm. — 1849 MEZZOFANTI Josef, lingvista. — 1813 Poslední dóže benátský, Michelangelo.
15. *1829 GRÉGR Edvard, svobodomyšlný poslanec č., politik, spisovatel, výborný řečník.
 †1673 SALVATOR Rosa, malíř it. — 1842 CHERUBINI Maria Ludvík, hud. skladatel. — 1861 SCHEFFER Henri, výborný malíř franc.
 ...1811 Státní bankrot rakouský. — 1848 Císař Ferdinand I. svolil k nové ústavě.
16. *1794 DELAVIGNE Kaz., franc. básník.
 †1788 BLUMAUER Alois, satirik vídeňský.
 ...1863 LANGIEWICZ Sachovským úplně poražen.
17. *1733 NIEBUHR Karsten, dán. astronom. — 1811

- GUTZKOW Karel, něm. spisovatel. — 1836 SAVIČ Alex., astronom rus.
- †1741 ROUSSEAU Jan Bapt., spisovatel franc. — 1846 BESSEL Fr. V., něm. hvězdář. — 1858 SENKOVSKÝ Osip Ivanov, rus. znatel arabštiny. — 1862 ŠLIK Frant., jenerál, „český šlechtic“.
- ...1616 Základ Východoindické společnosti v Kodani. — 1832 Polska po povstání Rusku přivtělena a ztrácí svou ústavu.
18. *1733 NIKOLAI Chr. Fr., něm. filosof a kněhkupec. — 1798 CHMEL Josef, č. historik. — 1813 HEBBEL Fr., básník něm. (týž, kterýž nazval neněmecké národy rakouské „ježatými karyatidami“). — 1818 PRERADOVIČ Petr, básník horv. — NEBESKÝ Václav, básník a učenec č.
- †1768 STERNE Lawr., angl. humorista. — 1852 RAUPACH Arnošt Benj., dram. básník.
- ...1812 Španěly obdrží ústavu. — 1848 Barikádní boj v Berlíně; baron Jelačić jmenován bánem; Mazzini prohlašuje Řím po útěku papežově za republiku, která se musí připojit k Sardinsku.
19. *1761 HAUG Jan, něm. epigramatik. — 1770 HNĚVKOVSKÝ Šebastián, básník č. — 1796 KORZENIOWSKI Josef, básník pol. — 1799 LEO Jindřich, něm. historik.
- †1553 HÁJEK Václav z Libočan, č. kronikář. — 1830 SYCHRA Matěj, spisovatel č.
- ...1862 Povstání řecké proti králi Ottovi se vzdává.
20. †1727 NEWTON Izák, angl. matematik, fyzik, hvězdář. — 1731 MARSOVA Anna, slavná herečka franc.
- ...1800 Volta oznamuje svůj vynález galvanického sloupu. — 1812 Španělští kortesové přísahají na ústavu.
21. *1685 BACH Jan Šebastián, hud. skladatel něm. — 1763 RICHTER Fr. (Jean Paul), něm. básník. — 1786 LELEWEL Jáchym, slavný historik pol. — 1807 ŠEMBERA Alois Vojtěch, výtečný spisovatel č.

- †1556 CRANMER Th., arcibiskup canterburský, upálen co kacíř. — 1762 LACAILLE Mik., matematik a astronom (měřil meridián na předhoří Dobré nádeje). — 1861 HALÉVY Jakub, hud. skladatel.
- ... 1816 Ludvík XVIII. zakládá na národní ústavě čtyři akademie: Française, d'Inscriptions, des Sciences, des Beaux Arts. — 1868 Dán u nás zákon o občanském manželství.
22. *1599 DYCK Antoni van, slavný malíř nizozemský. — 1771 ZSCHOKKE Jan Jindřich, něm. spisovatel. — 1776 RAUTENKRANC Josef, spisovatel č. — 1822 BONHEUR Rosa, slavná malířka franc. — 1833 ČÍŽEK Ant., výtečný právník č., poslanec svobodomyšlný.
- †1471 Král JIŘÍ PODĚBRAD. — 1714 RABENER Gottlieb Vilém, satirik něm. — 1808 KRAMERIUS Václav Matěj, pilný spisovatel č. — 1832 GOETHE Jan Wolfgang, velký básník něm.
- ... 1269 Pařížská Sorbonne papežem schválena. — 1421 bitva u Beaujeu. Panna orleánská poráží Talbota. — 1765 Kolkovní akta anglická. Příčina uvolnění Severní Ameriky.
23. *1765 THIBAudeau Ant., vlastenecký nadšenec za Velké revoluce. — 1793 SCHOOLCRAFT Henry, amer. mineralog a etnograf. — 1823 ROGGENBACH Frant., bádenský svobodomyšlný ministr.
- †1818 ISOUARD Mik., operní skladatel franc. — 1819 KOTZEBUE August, spisovatel veseloher, zavražděn studentem Sandem.
- ... 1775 Povstalí sedláci dobyli útokem zámku hořeňovského. — 1784 Blanchardova první větroplavba v Rouenu. — 1794 Kóscziuszko zvolen vojvůdcem polským. Ústava krakovská. — 1848 Mazzini diktátorem římským.
24. *1491 AGRICOLA Jiří, fyzik. — 1785 HOLLÝ Ján, proslulý básník slov. — 1813 DĚMIDOV Anat. Mik., zakladatel velkých dobročinných ústavů.
- †809 HARUM AL RAŠID, chalíf a astronom. — 1844

- THORWALDSEN Alb., slavný sochař dán. — 1851 MURAVJEV Ivan, starožitník, cestovatel, diplomat.
- ...1790 Bedřich Vilém II. garantuje Republice polské nerozdělitelnost. — 1794 Kościuszko zvolen diktátorem; povstání v Krakově. — 1809 Bavorský edikt, dávající rovné právo třem křesťanským vyznáním.
25. *1644 COCCEJI Jindřich, slavný právník. „Das Staatsrecht“. — 1778 BLANCHARDOVÁ Marie, větroplavkyně, zhynula 4. července 1819 při 67. plavbě. — 1802 LENNEP Jakub, hol. romanopisec.
- †1677 HOLLAR Václav, slavný č. rytec. — 1801 HARDENBERG („Novalis“), něm. básník.
- ...1190 První lipská „mše velkonoční“. — 1420 bitva u Sudoměři. — 1820 Jezovité vyhnáni z celého Ruska. — 1843 Odevření tunelu pod Temží v Londýně. — 1855 Domenico Cecchetti ve Florencii odsouzen na rok do vězení pro čtení bible.
26. *1794 SCHNORR von CAROLSFELD, něm. hist. malíř.
- †1350 Král ALFONS XI. Kastilský, podporovatel věd. — 1610 KOCÍN Jan z Kocinétu, č. historik. — 1736 PERGOLESE Giamb., skladatel oper a žalmů. — 1827 BEETHOVEN Ludvík, velký skladatel hud.
- ...1837 Slavné spolčení luteránů a reformovaných v Cáchách.
27. *1727 NOVERRE Jan, tvůrce moderního umění tanečního. — 1799 VIGNY Alfréd, výtečný franc. básník, filosof a dramatik. — 1810 GLASSBRENNER Adolf, něm. satirik.
- †1715 BURNET Gilbert, biskup salisburyský, protivník katolicismu. — 1778 ADAM Mik., franc. sochař.
- ...1797 Konstituce Cispadánské republiky. — 1848 Poselstvo české z Vídně se navrátilo v Praze slavně uvítáno. — 1852 Kurfiřt hesenský ruší ústavu, na niž přísahal. — 1861 Cavour žádá Říma za hlavní město Itálie. — 1864 V Mexiku hlasování lidu pro arcivévodu Maxmiliána.

28. *1843 RAPHAEL SANZIO, slavný malíř a stavitel.
— 1592 KOMENSKÝ Jan Amos, velký pedagog č., reformátor evropského školství. — 1749 LAPLACE Petr, slavný franc. matematik a hvězdář.
†1635 CALLOT Jakub, měřoryjec.
...1759 Založena mnichovská Akademie věd. — 1802 Olbers v Brémách objevuje planetu Palas. — 1848 Dověšení německé ústavy říšské ve frankfurtském parlamentu.
29. *1790 WELCKER Karel, vydavatel hist. a polit. slovníku. — 1819 LAVERGNE Jul., cestovatel australský.
†1772 SWEDENBORG Im., náboženský nadšenec. — 1790 CHARETTE Frant., vůdce „Vendée“, zastřelen.
...1663 Wansleben Jan jde co první misionář do Egypta. — 1793 Manifest Kateřiny II., na nějž druhé rozdělení Polska následovalo. — 1807 Olbers v Brémách objevuje planetu Vestu. — 1810 první tiskový rychlolist patentován v Londýně.
30. *1680 QUIRINI Aug., učený kardinál.
†1559 RIES Adam, spisovatel proslulé knihy početní. — 1811 LANZI Ludvík, it. znatel starožitností etrurských.
...1281 „Siciliánské nešpory“ proti Francouzům. — 1814 bitva u Montmartru, Paříž se vzdává spojencům. — 1844 Král Otto řecký podpisuje ústavu.
31. *1596 DESCARTES René, Cartes, slavný matematik a filosof. — 1727 NEWTON Izák, slavný matematik a astronom. — 1809 FAVRE Jules, ohnivý oponent Napoleona III. — 1810 GOGOL Mik. Vas., slavný romanopisec rus. — 1815 HAJNIŠ Frant., č. humorista.
†1741 BURMANN P., profesor historie a řečtiny, výtečný kritik.
...1824 Anglický ostrý zákon proti obchodu s otroky. — 1831 Bitva u Bialolenky. Skrzyniecki poráží Rusy. — 1868 Zákon rakouský stran oddělení škol od církve.

1. *1578 HARVEY William, medik, „teorie oběhu krve“. — 1730 GESSNER Sal., něm. básník. — 1732 HAYDN Josef, velký hud. skladatel. — 1815 BISMARCK Leopold Fr., něm. diplomat.
 †1791 MIRABEAU Honoré, vůdce Franc. revoluce. — 1813 BARTOLOZZI Frant., slavný měřorytec.
 ...1421 Husité dobyli Berouna. — 1864 Začátek stěhování se Čerkesů z vlasti.
2. *1719 GLEIM Jan Vilém, něm. básník. — 1743 JEFFERSON Tomáš, prezident Severní Ameriky. — 1798 HOFFMANN von Fallersleben, něm. básník. — 1805 ANDERSEN Hans Chr., básník dán. — 1806 HALM Frid., něm. básník dram. — 1815 TROJAN Alois Prav., svobodomyšlný politik č.
 †1817 JUNG STILLING, z krejčího filosof. — 1833 TERNAUX Vilém, hlavní zakladatel novějšího průmyslu franc.
 ...1804 Didot de St. Léger vynalezl nekonečný papír.
3. *1783 IRVING Wash., historik a beletristický spisovatel. — 1793 MORAWSKI Bohumil, hrdinný pol. bojovník za svobodu.
 †1682 MURILLO Bart., špan. malíř. — 1695 HONDEKOETER Melchior, hol. malíř ptáků. — 1827 CHLADNÝ Arnošt, Čech, akustik a fyzik („zvukové obrazce“, meteory). — 1850 TOMÁŠEK Václav, slavný hud. skladatel č. — 1862 ROSS S. James, cestovatel k severní točně.
 ...1834 Založení hvězdárny pulkovské Uvarovem. — 1842 Benátky co republika.
4. *1688 de l'ISLE, astronom. — 1752 ZINGARELLI Nicolo, slavný hud. skladatel. — 1819 VAPEREAU L. G., výborný lit. historik (Dictionnaire des Contemporains). — 1832 ZÍTEK Josef, výtečný architekt č.
 †1766 TAYLOR John, angl. filosof a kritik. — 1768 LOMONOSOV Mich., básník rus. — 1774 GOLDSMITH Oliver, spisovatel Vikáře wakefieldského. —

- 1806 GOZZI Karel, spisovatel satirických veseloher.
 — 1807 LALANDE Josef, franc. astronom.
- ... 1521 Luther jede na říšský sněm wormský. — 1791
 Kostel sv. Genovéfy v Paříži proměněn v Pantheon.
 — 1794 Kościuszko poráží Rusy pod Raclavicemi.
 — 1860 Vzbouření v Palermě proti Františku II.
5. *1784 SPOHR Ludvík, skladatel hud. — 1801 DU-
 JARDIN Felix, zkoumatel mikrosk. — 1819 MO-
 NIUSZKO Stan., skladatel pol. — 1825 ZAPOVÁ
 Honoráta, duchaplná spisovatelka č. — 1835 HÁLEK
 Vítězslav, výtečný básník č.
- †1694 TENIERS David, slavný malíř. — 1794 DAN-
 TON Jiří Jakub, gilotinován.
6. *1671 ROUSSEAU Jean Bapt., franc. básník a filo-
 sof. — 1797 THIERS Ludvík Adolf, historik a diplo-
 mat.
- †885 Apoštol slovanský METODĚJ na Velehradě. —
 1348 LAURA (choť ryt. Hugo de Sade), milenka
 Petrarkova. — 1520 RAPHAEL Sanzio, největší
 malíř. — 1528 DÜRER Albrecht, něm. malíř. —
 1803 HAMILTON Sir William, cestovatel.
- ... 1453 Začátek obležení Cařihradu Muhamedem II. —
 1849 Rakousko odvolává své poslance z frankfurtské-
 ho parlamentu.
7. *1770 WORDSWORTH William, angl. básník. —
 1781 CHANTREY Frant., nejlepší angl. sochař. —
 1806 TOUSSAINT Frant. Chr., sochař franc. —
 1808 KLÁCEL Matouš Frant., duchaplný spisovatel
 č. — 1820 KLAPKA Jiří, generál povstání maď.
- †1766 HEMSTERHUIS Frant., prof. řečtiny v Gro-
 ninkách.
- ... 1300 Dantova (vymyšlená) cesta předpeklím, peklem
 a nebem: Divina Comoedia. — 1347 Založení praž-
 ských vysokých škol.
8. *1732 RITTENHOUSE David, astronom, předseda
 American Philosophical Society.
- †1492 LORENZO Medici, velký podporovatel věd. —
 1680 SWAMMERDAM Jan, velký pitevník a ento-

- molog. — 1685 SALVI Jan, „Sassaferrato“, malíř římský. — 1835 HUMBOLDT Karel Vilém, lingvista. — 1860 SZÉCHÉNYI Štěpán, uherský vlastenec (zastřelil se).
- ...1341 Francesco Petrarca korunován č. básník. — 1848 Poselstvu z Čech doručeno císařské rozhodnutí, v němž uznána rovnoprávnost obou národů.
9. †1626 BACON z Verulamů Frant., angl. filosof. — 1754 WOLF Chr., něm. filosof a matematik. — 1837 QUAGLIO Dom., výtečný malíř.
- ...1825 První české provedení Mozartova Don Juana.
10. *1583 GROTIUS Hugo, něm. filosof. — 1755 HAHNEMANN Samuel, vynálezce homeopatie.
- †1585 Papež ŘEHOŘ XIII., opravovatel kalendáře. — 1813 LAGRANGE Josef Ludvík, matematik franc. — 1863 STEUDNER H., afr. cestovatel.
- ...1812 Založena universita v Christiánii. — 1838 Pater Mathew, irský mnich, zakládá první spolek střídmosti. — 1862 Kossuthova proklamace pro vytvoření podunajské konference Slovanů, Rumunů, Maďarů a Řeků.
11. *1770 CANNING Jiří, liberál, angl. ministr. — 1772 QUINTANA don Manuel, slavný špan. básník, filosof a historik. — 1802 LANNER Josef, proslulý skladatel taneční hudby. — 1806 GRÜN Anast. (hr. Auersperg), něm. básník. — 1813 DELBRÜCK Jan, nár. hospodář a pedagog.
- †461 Papež LEO Velký, přísný mravokárce kněží. — 1779 JUSSIEU Josef, botanik. — 1863 LEWIS Jiří, astronom, starožitník.
- ...1814 Napoleon I. děkuje se ve Fontainebleau z císařství a poslán na Elbu.
12. †1704 BOSSUET Jakub, jezovita, jazykozpytec, velký řečník. — 1764 YOUNG Edward, angl. básník. — 1782 METASTASIO Petr, hudebník. — 1800 HESS Ludvík, slavný něm. malíř krajin.
- ...1621 Konec protestantské Unie. — 1800 Poslední zpráva o cestovateli Hornemannu z Afriky. — 1809

- Ondřej Hofer dobyl Inšpruku. Povstání tyrolské. — 1834 Vzbouření republikánů v Paříži, Toulonu, Grenoble atd.
13. *1747 LUDVÍK FILIP JOSEF, vévoda orleánský, „Égalité“, sansculotte. — 1769 LAWRENCE Tomáš, slavný angl. portrétista.
- †1638 ROHAN Jindřich, vévoda, vůdce franc. hugenotů. — 1695 LAFONTAINE J., největší franc. bajkář. — 1759 HÄNDEL G. Fr., skladatel oratorií. — 1827 CLAPPERTON Hugh, cestovatel afr.
- ...1598 Edikt nantský. — 1829 Peelův zákon o emancipaci katolíků přijat sněmovnou.
14. *1629 HUYGHENS Chr., matematik, astronom.
- †1735 FERRERAS Juan, špan. historik. — 1778 HEINICKE Samuel, vynalezl vyučování hluchoněmých.
- ...1807 Založen ústav pro zničení obchodu s otroky. — 1827 Capodistrias poprvé guvernérem řeckým. — 1834 Konec republikánského hnutí v Lyonu (od 5. do 14. dubna). — 1861 Propuknutí války mezi severními a jižními státy republiky Severní Ameriky.
15. *1772 GEOFFROY St. Hilaire, přírodovědec. — 1793 STRUVE Fr. Jiří, astronom v Rusku. — 1838 BENDL Karel, ředitel Hlaholu, č. operní skladatel.
- †1641 ZAMPIERI Dom., „Dominichino“, it. malíř. — 1820 BELL John, slavný anatom.
- ...1821 Začátek řeckých bojů za svobodu pod arcibiskupem Germanem.
16. *1797 THIERS Ludvík Adolf, výborný historik a politik franc.
- †1756 CASSINI Jakub, astronom a fyzik. — 1788 BUFFON G. Ludvík, slavný přírodovědec. — 1812 MOLITOR Martin, slavný krajinář.
- ...1125 Vévoda Soběslav I., „kníže selské“, uveden na stolec český. — 1834 Isabela španělská prohlašuje liberální „Estatu Real“.
17. *1760 ST. SIMON Claude Henri, zakladatel st. simonistů. — 1772 NEJEDLÝ Vojtěch, č. básník. — 1774

- TOMÁŠEK Václav, slavný skladatel č. — 1775 KÖNIG Fr., kněhtiskař, vynálezce rychlolisu.
- †1790 FRANKLIN Benj., kněhtiskař, fyzik, diplomat v Americe. — 1871 PERKOVAC Ivan, spisovatel jihosl.
- ...1521 Luther před říšským sněmem wormským. — 1794 Vzbouření ve Varšavě proti Rusku. — 1831 Nepokoje v Drážďanech, potlačené pruským vojskem.
18. *1821 BARTH Jindřich, cestovatel afr.
- †1156 NIPHONTES, biskup novgorodský, pokračovatel Nestorovy kroniky. — 1696 SÉVIGNÉ Marie, výborná spisovatelka franc. — 1794 LABORDE Jan, v Paříži gilotinován; bohatý kupec a dobrodinec lidu.
- ...1506 Papež Julius II. položil základní kámen k římskému chrámu svatopetrskému. — 1521 Luther odpírá každé odvolání. — 1802 Poprvé po revoluci zas neděle slavena. — 1867 Turci opouštějí Bělehrad, Smederevo, Kladovo a Šabac.
19. *1224 AKVINSKÝ Tomáš, scholastik. — 1759 IFFLAND August Vilém, dram. spisovatel něm. — 1796 BESKOW Bernard, výborný švéd. spisovatel dram. — 1798 HESS Jindřich, malíř něm.
- †1560 MELANCHTHON F., profesor wittemberský. — 1588 VERONESE Pavel Gagliari, slavný malíř it. — 1664 PLACHÝ Jiří, učený jezovita, vůdce pražských studujících proti Švédům.
- ...1198 Papežskou kurií Čechy co království stvrzeny. — 1773 Památný sněm varšavský za příčinou prvního rozdělení Polsky. — 1775 Začátek severoamerického boje za neodvislost. — 1809 Začátek španělského jihoamerického boje za neodvislost.
20. *560 MOHAMED, zakladatel islámu. — 1807 POL Vincent, slavný básník pol. — 1808 NAPOLEON III.
- †1831 LAFONTAINE August Jindřich, romanopisec.
- ...1652 Oliver Cromwell rozhání anglický parlament. — 1820 Řád „liguriánů“ založen („pro školské účely“).
21. *1488 HUTTEN Ulrich, podporovatel reform. —

- 1774 BIOT J., fyzik, astronom. — 1777 CANABICH J. Gün., zeměpisec.
- †1142 ABAELARD Petr, filosof, bohoslovec, básník. — 1617 OSIANDER Ondřej ml., podporovatel reformace.
- ...1628 Hromadný útěk nekatolíků z Čech. — 1802 Odevření university dorpatské.
22. *1724 KANT Imanuel, něm. filosof. — 1766 STAËL-HOLSTEIN, duchaplná spisovatelka. — 1780 MADRAZO Don José, špan. malíř. — 1819 BODENSTEDT Fr. Martin, překladatel z ruštiny do němčiny. — 1822 GRANT Ulysses, generál severoamer.
- †1699 RACINE Jean, slavný tragik franc. — 1793 MALESHERBES Chr. Vilém, ministr, gilotinován.
- ...1418 Konec kostnického koncilu.
23. *1420 JIŘÍ Z PODĚBRAD. — 1484 SCALIGER Jul. Ces., slavný lékař. — 1564 SHAKESPEARE Vilém.
- †1124 SYLVESTR, pokračovatel Nestorovy kroniky, v Kyjevě. — 1616 SHAKESPEARE Vilém; CERVANTES Saav., slavný básník špan. — 1844 KRYLOV Ivan Ondř., rus. bajkář.
24. *1796 IMMERMANN Karel Lebr., něm. dram. básník.
- †1824 VOLNEY Konst., kritik, historik, cestovatel v Orientu. — 1852 ŽUKOVSKÝ Vas. Ondř., rus. básník.
- ...1837 Začátek stavby první větší železnice v Německu (Lipsko — Drážďany).
25. *1599 CROMWELL Oliver, angl. diktátor. — 1776 NEJEDLÝ Jan, č. spisovatel.
- †1595 TASSO Torquato, slavný básník it. — 1744 CELSIUS Ondřej, astronom, slavný fyzik.
- ...1421 Husité dobyli Kutné Hory. — 1792 v Paříži poprvé užito gilotiny. — 1848 Konstituce rakouská (Pillersdorfem). — 1859 slavné odevření průkopu suezského.
26. *1711 HUME David, angl. historik. — 1787

- UHLAND Jan, básník něm. — 1799 DELACROIX Evžen, slavný franc. malíř. — 1841 ZEYER Julius Jiří, č. romanopisec.
- †1521 MAGALHÃES Ferd., cestovatel kolem světa. — 1815 NIEBUHR Karsten, orientalista, cestovatel, astronom. — 1851 BÜLOW-CUMMEROW, spisovatel o nár. hospodářství.
27. *1737 GIBBON Edvard, historik římský. — 1791 MORSE Samuel, vynálezce telegrafu píšícího (1835).
 †1847 ANDREWS John, zakladatel rak. paroplavby. — 1856 DUCORNET Ces., slavný malíř (bezruký).
 ...1452 Jan Poděbrad zvolen správcem celého českého království. — 1849 Ruská intervence v Uhrách proklamována v Rakousku.
28. *1753 ACHARD Frant., vynálezce řepového cukru. — 1758 MONROE James, předseda severoamer. („doktrína Monroova stran nemíchání se Evropy do záležitostí amer.“). — 1805 BARBIER Jindřich Aug., satir. básník franc. (proti Napoleonovi).
 †1772 STRUENSEE hr. v Kodani popraven. — 1793 SMRČKA Josef. Chr., výtečný cellista. — 1825 DENON Dom., historik umění. — 1853 TIECK Ludvík, básník něm.
 ...1789 První povstalecké hnutí v Faubourg St. Antoine v Paříži. — 1836 Založení německé kněhkupecké burzy v Lipsku. — 1859 Válka mezi Rakouskem, Itálií a Francií vypovězena.
29. *1701 LISCOW Chr. Ludvík, satirik něm.
 †1806 HACKERT Filip, slavný krajinář.
 ...1833 Odevření curyšské university. — 1848 Studenti čeští rozehnali shromáždění jednoty, k níž frankfurtští poslové byli přišli.
30. *1777 GAUSS Karel Fr., astronom. — 1789 KOTZEBUE Mor., rus. cestovatel kolem světa.
 †1524 BAYARD Pierre, „rytíř bez bázně a vady“. — 1795 BARTHELÉMY Jan Jakub, historik. — 1870 LEVÝ Václav, slavný sochař č.
 ...1609 První Galileim vynalezené dalekohledy v Pa-

říži prodávány. — 1815 Polska s Ruskem spojena. — 1848 Výbor důvěrníků slovanských v Praze rozeslal pozvání k Sjezdu slovanskému.

KVĚTEN

1. *1672 ADDISON Josef, básník angl. — 1811 KODYM Filip, č. učenec, prostonárodní spisovatel. — 1832 LEV Josef, výtečný pěvec č.
†PFEFFEL Boh. Kon., slepý bajkář něm. — 1820 THISTLEWOOD, s jinými reformisty v Londýně popraven.
...1707 Skotsko s Anglií spojeno v Velkou Británii. Jeden parlament pro oba. — 1851 Odevření světové výstavy v Londýně. — 1873 Odevření světové výstavy ve Vídni.
2. †1519 LEONARDO da Vinci, it. malíř a sochař. — 1826 MALCZEWSKI Ant., slavný básník pol. — 1864 MEYERBEER Jakub, hud. skladatel.
...1271 v bitvě Přemysl Otakar porazil vojsko uherské na pravém břehu Dunaje. — 1421 Husité dobyli Litomyšle. — 1849 Bouře v Drážďanech. — 1866 První provozování Smetanovy Prodané nevěsty.
3. *1469 MACHIAVELLI Mik., historik, politik. — 1761 KOTZEBUE August, dram. básník něm. — 1790 RZEWUSKI Jindřich, pol. romanopisec.
†1785 Papež BENEDIKT XIX., podporovatel vědy a umění. — 1786 XIMENEZ Leone, matematik it.
...1619 Karel ze Žerotína ve vězení. — 1791 Revoluce v Polsce. Práva občanská znovu stvrzena. — 1828 Don Miguel zrušuje portugalskou ústavu. Občanská válka. — 1848 Národní shromáždění prohlašuje Francouzskou republiku. — 1862 Nové demonstrace ve Varšavě. — 1863 Tragédka Malá poprvé na českém jevišti.
4. *1776 HERBART Jan, filosof něm. — 1796 PRESCOTT Vilém, slepý historik.

- †1858 BONPLAND Aimé, přírodovědec.
- ...1427 Usnešena na sněmě frankfurtském čtvrtá kruciáta proti Čechům. — 1521 Luther na Wartburku. — 1608 Založena protestantská Unie.
5. *1777 BENZENBERG, fyzik a politik. („Žhounky“) †1821 Napoleon I.
- ...1789 Začátek Francouzské revoluce. První sněmování ve Versaillu.
6. †1796 KNIGGE Adolf, filosof, spisovatel něm. — 1859 HUMBOLDT Alex., slavný cestovatel a učenec něm.
- ...1685 Sobieski Vídeň od Turků osvobodil.
7. *1819 STRUVE Otto Vilém, astronom. — 1829 VOGEL Edvard, cestovatel afr.
- †1849 RYSWYK Th., flámský básník.
- ...1747 Založení první reálné školy v Německu (Berlíně). — 1849 Barikády v Lipsku.
8. *1524 CANISIUS Petr, jezovita, hlavní odpůrce Lutherův.
- †1794 LAVOISIER Ant., výtečný lučebník, gilotinován.
- ...1429 Panna orleánská porazila Angličany. — 1458 Jiří Poděbrad korunován. — 1520 Luther dán do říšské klatby.
9. *1741 PAISIELLO Jan, slavný it. skladatel a pěvec. — 1752 LEISEWITZ Jan Ant., něm. básník. — 1773 SISMONDI Jan, výtečný historik. — 1781 STRUVE Fr. Ad., vynálezce umělé vody minerální.
- †1760 ZINZENDORF Mik., zakladatel Ochranovských. — 1805 SCHILLER J. Fr., velký básník něm. — 1850 GAY-LUSSAC, chemik a fyzik franc.
- ...1502 Kolumbus nastupuje poslední svou objevovatelskou. — 1801 Toussaint dal Haiti svobodomyslnou ústavu.
10. *1746 MONGE Kašpar, slavný matematik a fyzik franc. — 1760 ROUGET de Lisle, skladatel Marseillaisy. — 1785 GRAEFE Ed., oční lékař něm. — 1795 THIERRY Jakub, franc. historik.
- †1798 VANCOUVER Jiří, objevovatel v severozá-

- padním moři. — 1833 ANDRIEUX F. G., franc. básník a komik.
- ...1534 Cartier, objevovatel Kanady, přichází do Nového Foundlandu. — 1627 Obnovené zřízení zemské, dosavadní moc zemského českého sněmu úplně podvrácena. — 1849 Stav obležení v Praze prohlášen. — 1868 První „tábor lidu“ na Řipu. — 1869 Ve 2. hod. odp. skončila stavba Pacifické dráhy. — 1876 Odevřena filadelfská světová výstava.
11. *1764 SCHNORR von CAROLSFELD, něm. malíř. — 1824 GERÔME Jan Leon, malíř franc.
- ...330 Vysvěcení Cařihradu Konstantinem Velkým. — 1847 Stavové čeští podali císaři úplnou dedukci svých práv. — 1860 Garibaldi vystupuje na sicilský břeh (Marsala).
12. *1780 VACEK Frant. Alois (Kamenický), č. básník. — 1796 FAZY James, vůdce liberalistů v Ženevě. — DEMETZ Fr. August, franc. zakladatel trestnic poplávajících. — 1803 LIEBIG Justus, chemik. — 1823 HIND John Russel, angl. astronom, objevil 11 planet.
- †1796 UZ Jan Petr, něm. humorista. — 1845 SCHLEGEL August Vilém, něm. spisovatel.
- ...1082 Vratislav II., král český, porazil Leopolda Rakouského v bitvě u Mailberka. — 1797 Napoleon demokratizuje Benátky.
13. *1713 BERNSTORF Jan, dán. ministr, zrušil nevolnictví sedláků. — 1795 ŠAFAŘÍK Pavel Josef, slavný historik. — 1804 CHOMJAKOV N., panslavista, básník. — 1805 SONTAGOVA Jindřiška, slavná zpěvačka.
- †1832 CUVIER Jiří, slavný fyzik a geognost.
14. *1686 FAHRENHEIT Gabriel, vynálezce teploměru. ...1796 JENNER poprvé očkuje.
15. *1713 LACAILLE, matematik. — 1818 DAWISON Bog., velký herec. — 1833 PODLIPSKÁ Žofie, spisovatelka č.
- †1828 CONGREVE Vilém, vynálezce zápalných ra-

- chejtli. — 1842 LAS CASES, životopisec Napoleona I. — 1847 O'CONNEL Daniel, ir. agitátor.
- ...1421 Husité dobyli Jaroměř. — 1618 Kepler objevuje zákon oběžné doby planet. — 1820 V základní listině Německého spolku zemím koruny české do-
savadní zřízení stavovské vyhraženo; „každá změna
v zemích těchto jen cestou ústavní státi se může“.
16. *1789 RÜCKERT Frid., básník něm. — 1816 GER-
STÄCKER Fr., romanopisec, cestopisec.
- ...1427 Čechové dobyli Lubna v Horní Lužici. — 1562
Zavražděno 4000 protestantů v Toulouse. — 1846
Anglickou dolní sněmovnou přijata svoboda obchodu.
17. *1749 JENNER Ed., vynálezce očkování.
- †1163 HELOISE, abatyše. — 1540 GUICCIARDINI
Frant., slavný it. historik. — 1765 CLAIRAULT
Alex., první vypočetl eliptickou dráhu Halleyovy
komety. — 1838 TALLEYRAND-PÉRIGORD, di-
plomat franc.
- ...1848 Vypsány volby do zemského českého sněmu.
18. *1786 BÖRNE Ludvík, něm. spisovatel. — 1802
LACORDAIRE Jan, mnich, politik, kazatel.
- †1862 ROBINSON Jiří, cestovatel orient.
- ...1848 Konec Bundestagu, sestaveno německé národní
shromáždění.
19. *1593 JORDAENS Jakub, malíř nizozemský. — 1762
FICHTE Jan, svobodomyšlný filosof a vlastenec
něm. — 1775 JUGMANN Ant., lékař, spisovatel č. —
1783 ŠTĚPÁNEK Jan, divadelní ředitel, dram. spi-
sovatel č.
- †804 ALCUIN Flac. Alb., historik. — 1668 WOU-
VERMANN Filip, slavný krajinář nizozemský. —
1825 ST. SIMON, zakladatel st. simonistů.
- ...1498 Vasco da Gama objevil přístav kalikutský po
první plavbě kolem předhoří Dobré nádeje. — 1790
Zrušení šlechty ve Francii. — 1833 Emancipace
otroků v Západní Indii.
20. *1471 DÜRER Albrecht, malíř. — 1764 SCHADOW
Jan, sochař něm. — 1804 GLINKA Mich. Iv., operní

- skladatel rus. — 1805 GERVINUS Jiří, něm. lit. historik. — 1816 TROJAN Frant. Břet., svobodomyšlný politik č.
- †1506 KOLUMBUS Krist., objevitel Ameriky. — 1820 SAND Karel, vrah Kotzebuův, stát. — 1859 JELAČIČ Josef, bán horv.
21. *1778 ARNOLDI Arnošt, průmyslník, dobrodinec lidu. — 1784 RAUPACH Arnošt, něm. básník. — 1790 DUMONT d'URVILLE, cestovatel kolem světa.
- †1803 GEDICKE Fr., něm. pedagog. — 1841 NIEMCZEWICZ Jul. Ursin, pol. básník. — 1849 EDGEWORTHOVA Marie, výtečná spisovatelka románů.
- ...1824 Buršáctví Pruskem pronásledováno.
22. *1813 WAGNER Richard, skladatel, „hudba budoucnosti“.
- ...1312 Kliment V. zrušil řád templářský. — 1759 Mungo Park nastoupil objevitelskou cestu do Afriky. — 1790 Francouzský lid dekretuje, že rozhodnutí o válce a míru přísluší národu.
23. *1733 MESMER Ant., vynálezce zvířecího magnetismu. — 1792 PRADIER James, franc. sochař.
- †1498 SAVONAROLA Jer., fyzik, reformátor, oběšen a spálen. — 1622 BAFFIN Vilém, cestovatel. — 1832 MACINTOSH James, liberální řečník parlamentární, slavný právník. — 1860 HORN UFFO, básník něm. — 1868 KORZENIOWSKI Apol., pol. básník.
- ...1618 Slavata, Martinic a Fabricius vyhození oknem. — 1789 Šlechta francouzská vzdává se svých výsad. — 1850 Johna Rossa výprava k severní točně.
24. *1707 LINNÉ Karel st., botanik. — 1794 WHEWELL Vilém, slavný angl. matematik, lučebník a filosof. — 1805 VENEDEY Jakub, politik, liberální spisovatel. — 1810 GEIGER Abr., reformátor židovstva.
- †1543 KOPERNÍK Mik., astronom. — 1851 VRAZ Stanko, jihosl. básník.
- ...1391 Založena Hanušem z Milheima kaple Betlémská v Praze. — 1430 Panna orleánská Angličany zajata.

25. *1561 ACCIAJUOLI Zen., metafyzik. — 1777 WILKEN Frid., něm. historik.
†1687 CALDERÓN Petr, špan. básník dram. — KARSTENS Asm., malíř. — 1862 NESTROY Jan, komik, spisovatel dram.
...1810 Jihoamerická neodvislost začíná povstáním v Buenos Aires se Saavedrou.
26. *1700 ZINZENDORF Mik., zakladatel obce Ochranovské. — 1799 PUŠKIN Alex. Serg., slavný básník rus.
†1814 GUILLOTIN Josef, lékař pařížský, vynálezce gilotiny. — 1864 SEALSFIELD Karel (Moravan), amer. romanopisec. — 1876 PALACKÝ Frant., slavný historik č.
...1831 bitva u Ostrolenky, Skrzyniecki poražen. — 1845 Franklin vyjíždí k severní točně. — 1861 Tělocvik zaveden do všech pruských škol.
27. *1265 DANTE Alighieri, slavný básník it. — 1775 MAFFEI Josef, lit. historik. — 1799 HALÉVY Jakub, operní skladatel.
†1564 CALVIN Jan, reformátor. — 1781 BECCARIA Jan, it. fyzik. — 1840 PAGANINI Mik., slavný hudec.
...1860 GARIBALDI dobyl Palerma.
28. *1779 MOORE Tomáš, slavný angl. básník. — 1807 AGASSIZ Ludvík, slavný přírodopysk. — 1810 CALAME Alex., výtečný malíř alp.
†1793 BÜSCHING Ant., zakladatel vědeckého zeměpisu. — 1856 THIERRY Jakub, franc. historik. — 1861 LELEWEL Jáchym, slavný historik pol.
...585 před Kr. Thales předpovídá zatmění Slunce. — 1527 Založena universita mariborská. — 1826 Sultán zřizuje své vojsko po evropsku.
29. *1716 D'AUBENTON Jan, přírodopysk. — 1794 MÄDLER Jan, popisovatel Měsíce. — 1816 KUKULJEVIĆ Sakčinský Ivan, dějepisec jihosl.
†1829 DAVY Humphrey, slavný angl. chemik. — 1831 DINTER Gustav, výtečný něm. učitel. — 1858 RUGENDAS Jan, malíř.

- ...1421 Husité dobyli Litoměřic. — 1845 Podepsána smlouva na potlačení obchodu s otroky.
30. *1794 MOSCHELES Ign., skladatel hud. — 1816 PRUTZ Robert, básník, demokrat.
- †1416 Upálen v Kostnici JERONÝM PRAŽSKÝ. — 1431 Upálena PANNA ORLEÁNSKÁ. — 1778 VOLTAIRE, filosof, básník, politik. — 1864 BODMER J. G., vynálezce tažených děl.
- ...1434 Bratrovražedná bitva u Lipan. — 1527 v Mariбору založena první protestantská universita německá.
31. *1773 TIECK Ludvík, něm. básník. — 1817 HERWEGH Jiří, básník a politik. — 1818 TOMEK Václav Vlad., historik č.
- †1771 GRAY Tomáš, slavný angl. básník. — 1809 HAYDN Josef, hud. skladatel. — 1854 LISINSKI V., hud. skladatel horv.
- ...1781 Svolán císařem Josefem II. český sněm, aby vzal u vědomost nařízení týkající se zrušení všeho osobního poddanství lidu selského. — 1791 Zrušení tortury v Paříži, zavedení gilotiny. — 1793 Začátek Robespierrovy vlády.

ČERVEN

1. *1675 MAFFEI Frant., historik, diplomat. — 1790 RAIMUND Ferd., dram. básník, komik. — 1801 YOUNG BRIGHAM, hlava mormonů (sklenář).
- ...1625 Korunní vojsko polské Bohdanem Chmělnickým pod Batovem poraženo. — 1811 Františkem I. vydán nový zákon občanský, jímž staré zákonodárství české, ovšem bez pozeptání se sněmu zemského, bývalé platnosti pozbylo. — 1831 Kapitán Rossa objevuje magnetický pól severní. — 1846 Leverrier oznamuje hvězdářům, že výpočtem vynalezl planetu Neptuna. — 1860 Zahájení říšského sněmu ve Vídni.
2. *1775 LEPSIUS Karel Petr, něm. starožitník. — 1801 ŠKROUP Frant., operní skladatel č.

- ...1541 Strašný požár pražský; zemské desky shořely. — 1800 obnovení Cisalpinské republiky. — 1848 Sjezd slovanský v sále žofínském. — 1860 Itálie slaví národní svátek (připojení k Piemontsku).
3. *1324 VIKLEF Jan, reformátor. — 1659 DESPLACES Filip, vypočítatel efemerid. — 1752 MÜLLER Jan, něm. historik.
- †1652 ALLEGRI Řehoř, hud. skladatel (Miserere). — 1658 HARVEY Vilém, objevil oběh krve. — 1826 KARAMZIN Mik., slavný historik rus. — 1837 RAZUMOVSKÝ J., přírodovědec.
4. *1787 PRÉVOST Ludvík, fyzik, geolog.
- ...1814 Nová liberální ústava Ludvíka XVIII. pro Francii. — 1859 bitva u Magenty. — 1860 Zahájena železnice z Královce na Rus. — 1876 „Nůžky“ Abdula Azize.
5. *1723 SMITH Adam, nár. hospodář. — 1801 EBERT Karel Eg., básník něm. (Vlasta). — 1802 BURIAN Tomáš, č. gramatikář.
- †1568 EGMONT hrabě, štat. — 1826 WEBER Karel Marie, operní skladatel.
- ...1468 Viktorín, syn Jiřího Poděbrada, s Čechy udatně vojskem uherským u Třebiče se probil. — 1783 Bratři Montgolfierové poprvé zkoušejí baloun. — 1849 V Dánsku přijaty demokratické základní zákony státní.
6. *1606 CORNEILLE Petr, slavný dramatik franc. — 1799 PUŠKIN Alex., slavný básník rus.
- †1533 ARIOSTO Ludvík, slavný básník it. — 1626 CAUS Sal., vlastní vynálezce parostroje. — 1861 KRAMERIUS Václav, č. spisovatel. — 1861 CAVOUR, žurnalista, pak liberální ministr. — 1864 ZIMMERMANN Robert, něm. krajinář.
- ...1099 První křížáci spatřili Jeruzalém. — 1797 Ligurská republika s francouzskou ústavou.
7. *1785 MORAWSKI Frant., básník pol., bojovník za svobodu. — 1810 FREILIGRATH Ferd., demokratický básník něm. — 1836 HEYDUK Adolf, č. básník.

- †1826 FRAUNHOFER Josef, optik. — 1843 HÖLDERLIN Jan, básník něm.
- ...1421 Husité dobyli hradu pražského. — 1424 Krvavé vítězství Žižkovo u Malešova nad aristokraty.
8. *1688 POPE Alex., angl. básník.
- †632 MOHAMED, zakladatel islámu (otráven v Medině). — 1695 HUYGHENS Chr., matematik, fyzik. — 1768 WINCKELMANN Jan, starožitník něm. (zavražděn). — 1794 BÜRGER Gottfried, básník něm. — 1836 POTOCKÁ Klauď., pol. vlastenka. — 1841 REINHART Jan, slavný něm. krajinář.
- ...1792 Zřízena na universitě pražské stolice jazyka a literatury české. Prvním profesorem historik Pelcl. — 1793 V Paříži bůh sesazen. — 1815 František I. přistoupil za země koruny české k spolku německému.
9. *1774 HAMMER-PURGSTALL, výtečný orientalista. — 1781 STEPHENSON Jiří, vynálezce lokomotivy. — 1807 KOUBEK Jan Prav., básník č.
- †1860 JAMES Payne, romanopisec.
- ...1788 Založení Africké společnosti pro výzkum vnitřní Afriky (Banksem). — 1815 Rozdělení Polsky. — 1831 Vznik cholery v Petrohradě.
10. *1706 DOLLOND John, vynálezce achromatických dalekohledů. — 1784 CATALANI Angel., slavná zpěvačka. — 1791 HANKA Václav, spisovatel č. — 1804 SUŠIL Frant., básník č. — 1819 COURBET Gust., franc. malíř.
- †1831 DIBIČ Zabalkánský. — 1744 POPE Alex., básník angl.
- ...1809 Napoleon zrušil zemské panství papežovo. — 1851 Mehmed Ali dědičným pašou egyptským.
11. *1574 JONSON Benj., básník, přítel Shakespearův. — 1672 PETR VELKÝ. — 1841 BLAŽKOVA Věk., slavná zpěvačka č.
- †1294 BACO Roger, matematik. — 1829 MÜLLNER Adolf, něm. dramatik. — 1847 FRANKLIN John, objevitel cesty sev.
- ...1609 Majestát krále Rudolfa II. — 1700 Základ

- Akademie věd v Berlíně. — 1742 Mírem vratislavským ztraceno téměř celé Slezsko. — 1864 Renan z profesury sesazen (pro Život Kristův).
12. *1738 DELISLE Jakub, franc. didaktický básník. — 1773 ROTHSCCHILD Anselm, zakladatel domu. — 1840 ARBES Jakub, spisovatel č.
 ...1837 Cooke vzal patent na (Sömmeringův) vynález elektrického telegrafu. — 1848 Začátek pražské bouře.
13. †1657 HARVEY Vilém, objevitel oběhu krve. — 1810 SEUME Jan, něm. svobodomyšlný básník. — 1864 DEMBINSKI Jiří, pol. vůdce povstalců.
 ...1525 Luther bere si za choť Kateřinu Boru. — 1793 Mulati a černoši na Haiti osvobozují se. — 1794 Strašný výbuch Vesuvu. — 1849 Vzbouření socialistů v Paříži. — 1859 Smlouva mezi Ruskem a Čínou, přístavy čínské odevřeny Rusku.
14. *1798 PALACKÝ Frant., slavný historik č.
 †1830 STEIN Chr., zeměpisec. — 1852 PRADIER Jakub, výtečný sochař franc.
15. *1608 REMBRANDT Van Rhyn, hol. malíř. — 1812 STOWE-Beecher, americká spisovatelka (Chatrč strýčka Toma).
 †1858 SCHEFFER Ary, malíř franc.
 ...1389 Poražen car Lazar na poli Kosově. — 1826 Janičáři v Cařihradu pobiti. — 1848 Windischgrätz střelí z Hradčan. — 1862 Turci bombardují Bělehrad.
16. *1313 BOCACCIO Jan, básník Decameronu.
 †1778 ECKHOF Konr., velký herec něm.
 ...1426 Husité porazili Němce u Ústí. — 1497 Amerigo Vespucci objevuje pevninu americkou. — 1809 Revoluce v Peru proti Španělům.
17. *1703 WESLWY John, zakladatel metodistů. — 1785 ČERNÝ Josef, č. virtuos klavírní. — 1800 ROSCOE Vilém, astronom angl., zhotovitel velkého zrcadlového teleskopu. — 1810 FREILIGRATH Ferd., politický básník něm.
 †1696 SOBIESKI Jan. — 1764 CRÉBILLON Prosper,

- slavný herec franc. — 1854 SONNTAGOVA Jindř.,
slavná zpěvačka.
- ...1789 Třetí stav sám prohlašuje se za shromáždění
národní (ostatní se nedostavily). — 1848 Praha se
vzdala.
18. *1793 PERTHES Vilém, zakladatel zeměpisného ústa-
vu.
†1843 DUNIN BORKOWSKI Josef, pol. básník.
...1415 Čtení artikulové v Kostnici proti mistru Janu
z Husince. — 1637 Azov dobyt donskými kozáky.
19. *1623 PASCAL Blaise, matematik, fyzik, filosof.
†1844 GEOFFROY St. Hilaire, přírodopyscec.
...1857 Smlouva pařížská stran hranic Ruska a Turecka
v Evropě.
20. *1615 ROSA Salvátor, malíř it. — 1813 BROOKS
Karel, amer. básník.
...1791 Ludvík XVI. utíká z Paříže.
21. *1781 POISSON Simeon, fyzik a matematik. — 1820
SAVELJEV Alex., rus. fyzik.
†1857 THÉNARD Ludvík, franc. chemik.
...1621 Poprava 27 pánů českých na Staroměstském
náměstí.
22. *1767 HUMBOLDT Karel Vilém, velký učenec něm.
— 1837 MORPHY Pavel, největší hráč v šachy. —
†1527 MACHIAVELLI Mik., historik, politik.
...1740 Toleranční edikt Bedřicha Velkého. — 1781
Toleranční edikt císaře Josefa II.
23. *1800 BIRCH-PFEIFFEROVÁ, dram. spisovatelka.
— 1805 DRAKE Fr., něm. sochař. — 1824 DASE
Jan, slov. počtář.
...1633 Galileo Galilei musí v Římě odvolat. — 1739
Linné zakládá štokholmskou akademii.
24. *1763 MÉHUL Etienne, skladatel oper. — 1776
ROSSINI Jan, hud. skladatel.
†1846 WILLEMS Jan, flámský básník.
...1821 Bolivar založil republiku Bolívii. — 1859 Bitva
u Solferina.
25. *1725 PÜTTER Josef, výtečný právník něm.

- †1827 EICHHORN Jan, něm. orientalista.
 ...1254 Jaroslav ze Šternberka zvítězil u Olomouce nad Tatary. — 1780 Universita peštská založena.
26. †1494 CTIBOR z CIMBURKA Tovačovský, výtečný spisovatel č., politik. — 1541 PISARRO Frant. zavražděn. — 1817 SCHULZE Arnošt, něm. básník. — 1827 VULPIUS Kryštof, romanopisec (Rinaldo Rin.). — 1861 ŠAFARÍK Pavel, slavný historik slovanský.
 ...1859 Mír mezi Anglií, Francií a Čínou. Křesťané v Číně trpěni.
27. *1802 GIRARDIN Emil, franc. žurnalista. — 1808 STRAUSS David, Život Kristův.
 †1794 KOUNIC Václav, svobodomyslný ministr rak. — 1848 ZSCHOKKE Jindřich, spisovatel něm.
28. *1736 PFEFFEL Gottlieb, slepý bajkář něm. — 1823 REDWITZ Oskar, blouznivý básník něm.
 †1829 LEBRUN Ludvík, franc. skladatel oper.
29. *1577 RUBENS Petr, nizozemský malíř. — 1712 ROUSSEAU Jan Jakub, franc. politik a básník. — 1793 RESSEL Josef, vynálezce párního šroubu lodního. — 1818 SECCHI Angelo, astronom it.
 †1779 MENGES Ant. Rafael, slavný malíř č. — 1861 BROWNING Elis., největší básnířka angl.
30. *1755 BARRAS Pavel, protivník Robespierův. — 1789 VERNET Em. Jan, výtečný malíř franc. — 1807 VISCHER Fr., estetik něm.
 †1522 REUCHLIN Jan, zápasník za staré klasiky.
 ...1420 Sigmund přitáhl s vojskem křižáckým (100 000 mužů) ku Praze. — 1632 Universita dorpatská Gustavem Adolfem založena v táboře norimberském. — 1876 Milan odjíždí z Bělehradu na Deligrad.

ČERVENEC

1. *1646 LEIBNIZ Gottfried, filosof, historik. — 1742 LICHTENBERG Jiří, fyzik. — 1833 PEŠKOVÁ Eliška, výborná herečka č.

- †1566 NOSTRADAMUS Mich., velký astrolog a medik. — 1614 CASAUBON Izák, filolog.
- ...1569 Unie lubelská. — 1857 M'Clinton poslední odjíždí, aby vyhledal Franklina v Severním moři. — 1862 Dekretována stavba Pacifické dráhy. — 1876 Srbsko vypovídá Turecku válku.
2. *1724 KLOPSTOCK Fr., něm. klasik. — 1793 TOMSA Frant., č. spisovatel. — 1795 NIERITZ Gustav, spisovatel pro mládež. — 1804 STRAKATÝ Karel, výtečný pěvec č. — 1804 HILDEBRANDT Ferd., hist. malíř něm.
- †1783 LICHTWER M., něm. bajkář. — 1843 HAHNEMANN Samuel, zakladatel homeopatie. — 1850 PEEL Robert, svobodomyšlný ministr angl. („Svoboda obchodu“).
- ...1467 Jiří Poděbrad poráží německé křížáky u Nýrsky. — 1868 Srbská ústava stvrzena. — 1876 Nikola vztýčil na Cetyni válečný prapor.
3. *1743 DĚRŽAVIN Gab., rus. básník. — 1789 OVERBECK Fr., malíř, zakladatel „romantické školy“. — 1814 ŠTROBACH Ant., napotomní měšťanosta pražský.
- †1778 ROUSSEAU Jan Jakub, filosof, básník. — 1833 NIEPCE Josef, vlastní vynálezce fotografie.
- ...1863 Bauer ze dna Bodamského jezera vyzdvihl parolod' Ludwig r. 1861 ponořenou. — 1866 Bitva u Králové Hradce.
4. *1642 ABRAHAM à STA CLARA, mnich, humorný kazatel. — 1714 GLUCK Chr., hud. skladatel. — 1715 GELLERT Chr., něm. básník. — 1807 GARBALDI Josef.
- †1761 RICHARDSON Samuel, slavný angl. romanopisec (Grandison). — 1826 ORLOV Jiří, učenec rus. — JEFFERSON Tomáš, zakladatel a president Unie severoamer. — 1848 CHATEAUBRIAND Fr., politik, cestovatel. — 1854 PETERS August, polit. básník něm.
- ...1776 Severoamerické osady prohlašují svou neod-

- vislost. — 1792 Ilyrská dvorská kancelář zrušena a přenešena do Uher. — 1830 Jezovité ze Španěl opět vypuzeni. — 1876 Stoletá slavnost neodvislosti Unie americké.
5. *1755 SIDONS Sara, slavná herečka angl. — 1794 HANSEN Mor., slavný norvežský básník.
 †1852 ZAGOSKIN Mich., rus. romanopisec.
 ...1436 Kletba z Čechů snata (kompaktáta basilejská).
 — 1864 Tajná polská revoluční vláda jde z Varšavy do ciziny.
6. *1373 HUS Jan.
 †1415 HUS upálen.
7. *1810 SCHUMANN Robert, něm. skladatel.
 †1816 SHERIDAN Richard, státník, vtipný spisovatel veseloher.
 ...1647 Massaniello bouří Neapol.
8. *1621 LAFONTAINE Jan, franc. bajkář. — 1809 GAJ Ludevít, jihosl. spisovatel. — 1811 RYSWYK Dor, flámský básník. — 1834 RANDA Ant., slavný právník č.
 †1855 PARRY Vilém, cestovatel k severní točně.
 ...1819 Riegovo vzbouření proti Ferdinandu VII. španělskému.
9. *1825 OPPERT Jul., orientalist (písmo klínové).
 †1386 WINKELRIED Arnold, u Sempachu, nár. hrdina švýc. — 1843 PICHLEROVÁ Karolína, spisovatelka. — 1865 RAHL Karel, malíř fresk.
 ...1386 Vítězství Švýcarů u Sempachu. — 1497 Vasco da Gama vyjíždí z Lisbonu, aby objevil cestu do Východní Indie. — 1609 Rudolf II. podpisuje Maještát.
10. *1509 CALVIN Jan, reformátor. — 1782 ZIEGLER Josef Liboslav, č. spisovatel. — 1792 MARRYAT Fred., angl. spisovatel rom. — 1797 CARUS Arnošt, chirurg (ortopedický ústav). — 1802 HANSENS Karel, belg. skladatel hud.
 †1584 Princ VILÉM ORANŽSKÝ, zakladatel nizozemské neodvislosti, zavražděn. — 1851 DAGUERRE

- Ludvík (daguerrotypie). — 1863 PELLET Ida, výtečná herečka franc. (náhle po představení Panny orleánské).
- ...1637 Založena Akademie francouzská. — 1834 Don Carlos vrací se do Španěl, nová válka občanská.
11. *1605 SALVI Jan (Sassaferrato), it. malíř. — 1732 LALANDE Josef, slavný astronom. — 1807 TICHÁČEK Josef, slavný tenorista.
- †1763 FORSKAL Petr, švéd. cestovatel a botanik. — 1804 DIDOT Frant., učený typograf franc.
- ...1791 Voltairův popel přenešen do Pantheonu.
12. *1778 NÄGELE Frant., výtečný profesor porodnictví. — 1801 STEINHEIL Karel, vynálezce elektrogalvanického telegrafu.
- †1536 ERASMUS Desid., filolog, bohoslovec.
13. *1768 KRUMMACHER Fr., básník. — 1816 CZAJKOWSKI Ant., výtečný romanopisec pol.; FREYTAG Gustav, romanopisec něm.
- †1793 MARAT Jan, zavražděn Charlottou Cordayovou. — 1858 DĚMIDOV Pavel, rus. učenec.
- ...1772 James Cook nastupuje druhou objevitelskou cestu svou.
14. *1750 ARROWSMITH Árón, slavný kartograf angl. — 1751 JANVIER Aristide, astronom.
- †1742 BENTLEY Richard, velký filosof a kritik. — 1817 STAËL-Holsteinová Anna, slavná spisovatelka. — 1871 ŠOLC Václav, mladý geniální básník č.
- ...1420 Žižka porazil ohromný křížácký voj Zikmundův úplně.
15. *1735 LOOS Daniel, slavný medailér. — 1792 WESTMACOTT Richard, slavný sochař angl. — 1809 PROUDHON Petr, socialista. („Vlastnictví jest krádež.“) — 1817 AJVAZOVSKIJ Gab., výtečný rus. krajinář.
- †967 BOLESLAV I. VELKÝ. — 1841 LERMONTOV Mich., slavný básník rus. — 1876 FREDRO Alex., spisovatel veseloher pol.
- ...622 Mahomed na útěku. — 1520 Papež zatracuje

- spisy Lutherovy. — 1870 Vypovězení války francouzsko-pruské.
16. *1723 REYNOLDS Jozua, malíř angl. — 1746 PLAZZI Josef, slavný astronom. — 1773 JUNG-MANN Josef, slavný spisovatel č.
- †1609 CARACCI Anibale, slavný malíř it. — 1647 MASSANIELLO, vůdce bouře neapolské, zastřelen. — 1664 GRYPHIUS Ondřej, zakladatel něm. dram. — 1857 BÉRANGER Petr, básník franc. lidu.
- ...1410 Spáleny knihy Viklefovy k rozkazu arcibiskupa Zbyňka. — 1820 Barrow zakládá v Londýně The Geographical Society.
17. *1797 DELAROCHE Paul, slavný malíř franc.
- †1793 CORDAYOVA Charl., vražednice Maratova, gilotinována.
- ...1789 Král francouzský přijímá kokardu národní.
18. *1775 ROTTECK Karel, historik. — 1811 LIT-TROW Karel, astronom. — 1843 ŠEBOR Karel, operní skladatel č.
- †1374 PETRARCA Frant., slavný básník it.
- ...1870 Odhlasováno dogma o neomylnosti papežově.
19. *1757 CHVOSTOV Dim., básník rus.
- †1864 SZALAY László, historik, maď. vlastenec.
- ...64 Začátek osmidenního římského požáru Nero-nova.
20. *1304 PETRARCA Frant., slavný básník it. — 1766 ELGIN Tomáš, cestovatel, helenista. — 1822 OFFENBACH Jakub, skladatel operet. — 1830 JANOUŠKOVA Františka, roz. Češka, herečka („německá Rachelka“).
- †1164 LOMBARDUS Petr, velký scholastik. — 1832 ST. MAR in Jan, orientalista.
- ...1820 Carbonari se v Neapoli bouří. — 1829 Rusové pod Dibičem jdou přes Balkán.
21. *1790 KRUSE, historik, znatel starého zeměpisu. — 1813 COURTET Alex., franc. spisovatel ve směru st. simonistů. — 1841 BOZDĚCH Emanuel, dram. spisovatel č.

- †1796 BURNS Robert, největší lyr. skotský básník.
1834 BRONIKOWSKI Xaver, pol. novelista.
- ...1773 Papež Klement XIV. zrušuje jezovity. — 1814 Ferdinand VII. obnovil inkvizici ve Španělich. — 1820 Oersted objevil elektromagnetické zjevy. — 1658 Přijat zákon, že také židé mohou být členy anglického parlamentu.
22. *1784 BESSEL Fr., astronom. — 1815 EHRENBARGER Josef, spisovatel č.
†1859 POTTER Ludvík, hlavní původce belgické revoluce r. 1830. — 1864 DOSTOJEVSKIJ Mich., rus. žurnalista.
- ...1809 Sömmering vynalezl elektrogalvanický telegraf.
23. *1775 MALUS Etienne, optik franc.
†1562 GÖTZ z BERLICHING. — 1847 O'CONNOR, člen ir. parlamentu.
- ...1532 Protestantům německým dána svoboda vyznání. — 1822 Zahájena řecká národní schůze v Argu, senát volá národ do zbraně.
24. *1763 MÉHUL Etienne, skladatel oper. — 1803 ADAM Adolf, franc. skladatel oper.
†1471 TOMÁŠ KEMPENSKÝ.
- ...1698 Franckem založen velký sirotčinec v Halle.
25. *1783 BOLIVAR Šimon, osvoboditel Jižní Ameriky. — 1818 TSCHUDI Jan, přírodozpytec.
†1655 LOGAU, něm. epigramatik. — 1834 COLERIDGE, angl. liberální básník.
- ...1830 Pověstné čtyry neústavní ordonance, jimiž Karel X. způsobil červencovou revoluci. — 1840 Kníže Cousa zakládá v Bukarešti universitu.
26. *1805 NIEPCE de St. Victor, vynalezl s Daguerrem fotografii. — 1812 KRASZEWSKI Josef Ign., pol. básník.
†1829 TISCHBEIN Jindřich, výtečný malíř klasické historie.
- ...1793 Chappův telegraf zaveden ve Francii. — 1859 Lionel Rothschild co první žid v anglickém parlamentu.

27. *1667 BERNOULLI Jan, matematik. — 1833 PFLEGER G. Moravský, č. básník.
 ...1794 Robespierre svržen (revoluce 9. Thermidoru).
 — 1830 Červencová revoluce v Paříži. — 1834 Kyjevská universita odevřena.
28. *1721 DROZ Petr, kněz, pak slavný hodinář.
 †1750 BACH Jan Šeb., hud. skladatel. — 1794 ROBESPIERRE a 21 teroristů v Paříži gilotinováno.
 ...1794 Konec terorismu v Paříži. — 1849 Nastoupil Bach zaváděje všude absolutism. — 1859 Japonsko svoluje, aby severoamerický poslanec stále byl v Jeddě. — 1876 Bitva černoohorská vítězná u Vučjedolu.
29. *1793 KOLLÁR Jan, slavný básník č.; HESS Petr, malíř něm. — 1824 DUMAS Alex. ml., dram. spisovatel.
 †1832 BAZARD St., zakladatel karbonarismu ve Francii. — 1833 WILBERFORCE Vilém, řečník proti obchodu s otroky. — 1856 SCHUMANN Robert, hud. skladatel.
 ...Konec červencové revoluce v Paříži. Karel X. utíká do St. Cloudu. — 1838 Založení university mesinské.
30. *1784 SCHEFER Leopold, něm. básník. — 1838 MATEJKO Jan, malíř pol. — 1842 HŘÍMALÝ Vojtěch, č. operní skladatel.
 †1540 BARET Robert, angl. bohoslovec, spálen pro své spisy.
 ...1791 Zrušení rytířských řádů ve Francii. — 1849 Görgey zvolen diktátorem uherským. — 1858 Anglický kapitán John Speke objevuje jezero Nyanza, hlavní pramen Nilu. — 1870 Zrušení konkordátu v Rakousku.
31. *1800 WÖHLER Fr., slavný chemik. — 1802 WALDECK Ben., právník, nejryzejší demokrat berlínský. — 1812 MAHLMANN Vilém, zakladatel prvního meteorologického ústavu (v prosinci 1847).
 †1556 LOYOLA Ignác, zakladatel jezovitů. — 1784 DIDEROT Denis, historik, vydavatel encyklopedie. — 1829 PETÖFI Sándor, básník maď. — 1864 HACHETTE Jiří, učený kněhkupec pařížský.

...1627 Vydán Ferdinandem II. konečný rozkaz na provedení jednoty náboženské. — 1807 Scharnhorstův pamětní spis podán o národní milici a obraně zemské. — 1854 Založení curyšského polytechnika.

SRPEN

1. *1696 DIVIŠ Prokop, Čech, první vynálezce hromosvodu (před Franklinem). — 1765 BARTH Jan, vynalezl znovu tisk notový. — 1779 OKEN Vavř., filosof a přírodopysce. — 1831 ČERMÁK Jaroslav, slavný malíř č.
†1743 SAVAGE Richard, básník angl., muž nešťastný. — 1787 LIGUORI Alf., zakladatel redemptoristů (jezovitů).
...1370 Karel IV. spojil markrabství dolnolůžické s korunou českou. — 1834 Otroctví v anglických osadách zrušeno. — 1842 Brunel dokončil velký tunel pod Temží (začatý 1825).
2. *1802 WIESEMANN Mik., vůdce katolíků angl. — 1825 SCHULHOFF Jul., skladatel hud.
†1058 JITKA (Břetislavova). — 1799 MONTGOLFIER Jakub, spoluvynálezce balounu. — 1848 MARRYAT Bedřich, romanopisec angl.
...1863 Všeobecné sbratření se německého národa při turnéřské slavnosti v Lipsku.
3. *1787 GREČ Mik., rus. spisovatel.
...1492 Kolumb vyjíždí z Pala pro objevení Ameriky. — 1857 Petice obyvatelstva kalkutského, aby vláda Východoindické společnosti byla zrušena.
4. *1540 SCALIGER Josef, historik. — 1807 GOLDSCHMIDT Karel, astronom, vypočítatel planet a komet. — 1809 OPPOLZER Jan, slavný lékař.
†1633 ABBOT Jiří, arcibiskup canterburský, podporovatel protestantismu. — 1783 BACHIENE Vilém, slavný zeměpisec.
...1306 Václav III., poslední Přemyslovec, v Olomúci

- zavražděn. — 1423 Pražané poraženi Žižkou. — 1789 V noční schůzi zrušena feudální práva ve Francii.
5. *1787 MITTERMAIER Karel, něm. právník. — 1798 DEVRIENT Karel, něm. herec. — 1811 THOMAS Ambr., slavný franc. skladatel. — 1827 LANGIEWICZ Marian, pol. diktátor.
†1855 ERARD Jan, výtečný hotovitel hudebních nástrojů.
- ...1772 Traktát petrohradský o prvním rozdělení Polsky Rusku, Prusku a Rakousku. — 1830 Konstituce francouzská zavádí poprvé svobodu tisku.
6. *1651 FÉNELON Frant., básník a pedagog. — 1775 O'CONNEL Daniel, slavný ir. agitátor. — 1789 LIST Fr., nár. hospodář.
...1808 Privileje rodu v pruské armádě zrušeny. — 1858 První telegram podmořským lanem z Evropy do Ameriky.
7. *1800 CHMELENSKÝ Josef Kras., básník č.
†1848 BERZELIUS Jan, slavný lučebník švéd.
...1814 Pius VII. prohlásil se znovu pro jezovity. — 1825 Napoleon odveden na Helenu.
8. *1588 GUNDULIČ Ivan, nejslavnější básník jihosl. — 1732 ADELUNG Jan, něm. jazykozpytec. — 1770 CARRO Jan, první rozšiřovatel očkování. — 1817 FURCH Vincenc, básník č.
†1759 GRAUN Karel, něm. skladatel (Smrt Ježíšova). — 1797 KLEIST Frant., něm. básník; LINDA Samuel, pol. lexikograf. — 1827 CANNING Jiří, liberální ministr angl.
9. *1631 DRYDEN John, angl. básník. — 1822 MOLESCHOTT Jakub, chemik a fyziolog.
†1860 WESSENBERG Ign., liberální (sesazený) biskup kostnický.
...1525 Bartoš „písař“ vypovězen z Prahy pro náboženství evangelické. — 1783 Císař Josef II. založil Bratrství „lidské lásky“. — 1791 Koruna sv. Václava vrácena ochraně českých stavů.
10. *1699 SCHRÖTER Kristof, vynálezce klavíru. —

- 1729 LEBRUN Ponce, franc. básník. — 1750 SE-
STINI Dom., výtečný numismatik. — 1805 SCHE-
DEL Frant. (Toldy), maď. lit. historik. — 1819
CAVOUR Kamil. — 1823 DIAZ A., nejslavnější
brazilský básník.
- †1429 JAKOUBEK „Stříbrský“, reformátor č. —
1742 RUGENDAS Jiří, slavný malíř bitev. — 1837
BOTTA Karel, slavný it. básník.
- ...1519 Ferdinand Magalhães nastupuje svou cestu ko-
lem světa. — 1792 Bastila dobyta.
11. *1778 JAHN Frid., „Turnvater“. — 1789 CHMEL-
NICKI Mik., rus. spisovatel veseloher. — 1815
KINKEL Jan, demokratický básník něm.
- †1844 KOPITAR Bart., slavista. — 1851 OKEN
Vavř., přírodopysce. — 1856 SCHLAGINTWEIT
Adolf, cestovatel (na cestě do Kokandu stát).
- ...Bolivar založil Republiku bolivarskou. — 1849
Kossuth odevzdal diktaturu Györgeyovi.
12. *1720 EKHOF Konr., velký něm. herec. — 1792
HUFELAND Kr., lékař.
- †1816 MILLEVOYE Karel, politický básník franc.
— 1846 KRUSENSTERN Adam, cestovatel kolem
světa.
- ...1765 Anglická vláda ve Východní Indii založena.
13. *1632 RÉGNIER Frant., redaktor slovníku Franc.
akademie. — 1802 LENAU Mik., něm. básník.
- †1402 SMIL Flaška (zabit kutnohorskými horníky). —
1749 SCHLEGEL J., filosof a básník něm.
- ...1789 Král francouzský přijímá příjmi „obnovitele
francouzské svobody“. — 1849 Györgey vzdává se
u Világose.
14. *1714 VERNET Claude, krajinář franc. — 1777
OERSTED Jan, dán. fyzik (elektromagnetism). —
1787 GREČ Mik., rus. spisovatel.
- †1841 HERBART Jan, filosof. — 1856 BUCKLAND
Vilém, angl. slavný geolog.
- ...1431 Strašná porážka Němců u Domažlic. — 1537
Řád jezovitský Loyolou založen.

15. *1769 NAPOLEON I. — 1771 SCOTT Walter, angl. romanopisec.
†1464 PIUS II. (Eneáš Sylvius). — 1600 REIMARUS Urs., matematik Rudolfa II.
...1198 Přemysl Otakar korunován v Mohuči. — 1814 Pius VII. obnovuje inkvizici v státu svém. — 1824 Ludvík XVIII. obnovuje cenzuru. — 1831 Začátek bouří varšavských.
16. *1743 LAVOISIER Ant., slavný chemik. — 1795 MARSCHNER Jindřich, něm. skladatel. — 1837 SCHÖBL Josef, výtečný oční lékař č.
†1419 VÁCLAV IV. u Kundratic. — 1584 KOCHANOWSKI Jan, první pol. (a lat.) básník. — 1637 JONSON Benj., angl. dramatik.
17. *1699 JUSSIEU Bernard, slavný botanik. — 1753 DOBROVSKÝ Josef, slavný spisovatel č.
†1799 SPIESS Chr., romanopisec něm. — 1855 MENZEL Karel, něm. historik.
...1867 Odevření dráhy z Inšpruku do Bozenu přes Brenner.
18. *1752 FILANCHIERI Kaj., slavný publicista. — 1811 SCHUSELKA Frant., něm. publicista.
†1503 ALEXANDR VI. (jedem, jímž chtěl otrávit více kardinálů). — 1823 GARNERIN Ondřej, větroplavec (užil první padacího stroje). —
...1855 Ultramonánní konkordát Rakouska s papežem.
19. *1647 FLAMSTEED John, astronom angl. — 1780 BÉRANGER Jan, franc. básník prostonárodní. — 1819 NEBESKÝ Václav, básník č.
...1806 Krusenstern vrací se z první své cesty kolem světa.
20. *1782 FRASER Karel, slavný amer. malíř miniatur.
†1639 OPITZ Martin, „otec něm. básnictví“. — 1823 BROCKHAUS Fr., nakladatel, kněhkupec.
...1675 Založena hvězdárna v Greenwichu.
21. *1579 ROHAN Jindřich, vůdce hugenotů. — 1798 MICHELET Jul., historik, svobodomyslný politik. — 1833 ROZKOŠNÝ Richard, č. hud. skladatel.

- †1814 RUMFORD Benj., dobrodinec chudiny (rumfordská polívka).
22. *1773 BONPLAND Aimé, přírodovědec.
 †1828 GALL Jan, anatom („lebosloví“). — 1850
 LENAU Mik., něm. básník. — 1860 DECAMPS
 Alex., výborný franc. malíř.
 ...1789 „Lidská práva“ ve Francii proklamována. —
 1868 Deklarace podána předsednictvu českého sněmu.
23. *1769 CUVIER Jiří, slavný přírodovědec. — 1805
 SCHMERLING Ant., rak. centralista. — 1809
 SŁOWACKI Julius, slavný básník pol.
 †1771 IRIARTE Jan, velký špan. právník a bibliograf.
 ...1789 Svoboda tisku ve Francii dekretována. — 1866
 Rakousko vystupuje z Buntu.
24. *1759 WILBERFORCE Vilém, odstranil obchod
 s otroky. — 1803 VOCEL Jan Er., básník č.
 †1290 z FALKENŠTEJNA Závěš (štat). — 1759
 KLEIST Ewald, něm. básník.
 ...79 Strašný výbuch Vesuvia, Herculanium, Pompeji aj.
 zasypány. — 1572 Krvavá svatba pařížská (60 000
 protestantů zabito). — 1830 Bouř v Bruselu. Belgie
 osvobozuje se od Nizozemska.
25. *1744 HERDER Jan, slavný básník něm.
 †1583 z OTTERSODORFU Sixt, spisovatel č. — 1776
 HUME David, historik angl. — 1819 WATT James,
 vynálezce či opravovatel parního stroje. — 1822
 HERSCHEL Fr., astronom. — 1840 IMMERMANN
 Karel, dram. spisovatel něm.
26. *1802 SCHWANTHALER Ludvík, sochař.
 †1278 PŘEMYSL OTAKAR II., na Moravském poli
 (Den sv. Růžky). — 1346 LUCEMBURK Jan,
 v bitvě u Krešáku. — 1635 LOPE de VEGA, vý-
 tečný spisovatel dram. — 1813 KÖRNER Theodor,
 něm. básník.
 ...1832 Cholera vychází z Indie. — 1858 Obchodní
 smlouva Anglie s Japanem.
27. *1770 HEGEL Jiří Vilém, filosof. — VISKOVATOV
 Štěpán, básník rus. — 1776 NIEBUHR Bart., historik.

- †1748 THOMSON James, básník angl. — 1862 ADAM Alb., malíř bitev.
- ...1458 Eneáš Silvijs papežem co Pius II. — 1791 Manželství ve Francii prohlášeno za smlouvu občanskou.
28. *1749 GOETHE Jan, velký básník. — 1764 CHÉNIER André, franc. básník. — 1765 ČACKI Tad., pol. právník, dějepisec. — 1812 FILÍPEK Václav, humorista č.
- †1645 GROTIUS Hugo, učenec. — 1774 JOMELLI Mik., slavný skladatel it.
- ...1816 Otroci v Alžíru osvobozeni. — 1862 Bitva u Aspromonte. Garibaldi poražen, poraněn.
29. *1619 COLBERT J., ministr, zakladatel Akademie věd v Paříži. — 1632 LOCKE John, filosof. — 1755 DOMBROWSKI Jan, pol. jenerál. — 1808 SCHULZE-DELITZSCH, nár. hospodář. — 1843 ŠPINDLER Ervín, básník č.
- †1523 HUTTEN Oldřich, podporovatel reformace. — 1626 PASCAL Blaise, fyzik, filosof. — 1816 SCHRÖTER Jan, popisovatel Měsíce.
- ...1842 Ruské přední stráže jsou na dvě hodiny od Cařihradu.
30. *1748 DAVID Jakub, zakladatel moderní franc. školy malířské.
- †1809 POTOCKI Ign., vojvůdce pol., liberální diplomat.
31. *1546 z VELESLAVÍNA Daniel Adam. — 1810 DOUCHA Frant., básník č.
- †1864 LASALLE Ferd., agitátor pro dělníky.
- ...1807 Scharnhorstův návrh na všeobecnou povinnost vojenskou (v Prusku).

ZÁŘÍ

1. *1754 NIEMAYER Aug., pedagog. — 1792 HARDING Chester, amer. portrétista. — 1839 VLČEK Václav, spisovatel č.

- †1600 HÁJEK Tadeáš z Hájku, přírodovědec č. — 1768 MURAVJEV Mik., zakladatel Moskevské společnosti hospodářské. — 1776 HÖLTY Ludvík, něm. básník.
- ...1859 Rakousko dává liberální edikt protestantům. — 1870 Bitva u Sedanu.
2. *1740 JACOBI Jan, básník něm. — 1814 CURTIUS Arnošt, filolog.
- †1807 LEBRUN Ponce, básník franc.
- ...1870 Jeruzalém Titem zničen. — 1811 Založení university christianské.
3. *1704 JUSSIEU Josef, velký botanik. — 1786 HÝBL Jan, spisovatel č.
- †1658 CROMWELL Oliver, protektor angl. — 1871 HORÁK Em. V., výtečný skladatel církevní.
- ...1725 Petr Velký založil petrohradskou Akademii věd. — 1759 Jezovité z Portugalska vypovězeni.
4. *1769 CHATEAUBRIAND Frant., učenec. — 1791 PRESL Jan Svatopluk, č. přírodovědec. — 1843 BELLA Levoslav, skladatel slov.
- ...1831 V Sasku ústava zavedena. — 1870 Sesazen rod Napoleonův.
5. *1733 WIELAND Chr., básník něm. — 1767 SCHLEGEL Aug., něm. básník. — 1794 MEYERBEER Jakub, skladatel. — 1805 CANTÙ Cesare, spisovatel it. — 1829 FRIČ Josef, č. spisovatel. — 1842 DVOŘÁK Ant., skladatel č.
- †1836 RAIMUND Ferd., dram. spisovatel (zastřelil se). — 1858 SAPHIR Mor., něm. humorista.
- ...1848 Král hannoverský stvrdil ústavu.
6. *1757 LAFAYETTE Marie, liberální státník. — 1789 SCHADOW Vilém, malíř.
- †1811 LEHMANN Jan, vynalezl nové kresby situační.
- ...1437 Sión dobyt; Jan Roháč jat.
7. *1707 BUFFON Jiří, slavný přírodovědec. — 1769 PICHLEROVÁ Karolína, spisovatelka románů. — 1802 HERLOSSOHN (Herloš) Jiří, románopisec.
- ...1460 Založena universita v Basileji. — 1522 První

- cesta kolem světa Magalhãesem dokonána. — 1848
V Rakousku zrušeno poddanství selské. — 1860 Ví-
tězný vjezd Garibaldiho do Neapole.
8. *1474 ARIOSTO Ludvík, básník it. — 1742 HUM-
PHRY Oz., výtečný malíř drobnomalby. — 1760
CHERUBINI Mar., skladatel hud.
- †1354 RIENZI Cola di, tribun římský, bojovník proti
šlechtě (zavražděn). — 1811 PALLAS Petr, rus.
cestovatel.
- ...1373 Datován první soukromý český list Štítného. —
1831 Varšava Rusy dobyta; polské vzbouření utla-
čeno. — 1855 Malakov dobyt.
9. *1729 MENDELSSOHN Mojžíš, filosof. — 1737
GALVANI Alois, vynálezce galvanismu. — 1817
HILDEBRANDT Ed., krajinář.
- †1576 TIZIANO Vecelli, it. malíř. — 1841 DECAN-
DOLLE Aug., botanik.
- ...1437 Jan Roháč z Dubé, vůdce horlivějších táboritů,
potupně v Praze oběšen.
10. *1771 PARK Mungo, cestovatel afr. — 1822
FÜGNER Jindřich, velký vlastenec č., zakladatel
Sokola.
- †1649 GODELIN Petr, výtečný básník franc. — 1806
ADELUNG Jan, něm. jazykozpytec.
- ...1858 Objevena 54. a 55. malá planeta.
11. *1723 BASEDOW Jan, filantrop. — 1785 MAREK
Ant., spisovatel č. — 1804 JANIN Jules, slavný feje-
tonista.
- †1768 DELISLE Josef, matematik, astronom. — 1838
GATTERER Chr., něm. právník. — 1861 DASE
Zach., aritmetik.
- ...1415 Jeroným Pražský odvolává.
12. *1740 JUNG-STILLING Jan, pietista. — 1801 PFI-
ZER Pavel, liberální politik („polit. Luther“).
- †1682 PICARD Jan, opravil dalekohled. — 1846
KRUSENSTERN Adam, rus. cestovatel kolem světa.
- ...1683 Sobieski osvobodil Vídeň. — 1848 Nová ústava
švýcarská.

13. *1756 NAUBERTOVÁ Ben., spisovatelka románů. — 1812 POSPÍŠIL Jar., č. nakladatel. — 1819 SCHUMANNOVÁ Klára, pianistka.
 †1835 BRINKLEY Jan, slavný fyzik.
 ...1359 Lázně karlovarské založeny. — 1411 Slavná disputace mistra Jana Husa s dr. Stokesem o knihách Viklefových.
14. *1728 BOULTON Mat., zakladatel četných továren v Anglii. — 1737 HAYDN Michal Josef, skladatel. — 1769 HUMBOLDT Alex., slavný učenec. — 1791 BOPP Frant., filolog.
 †1321 DANTE Alighieri, básník it. — 1821 POTOCKI Stan., historik. — 1851 COOPER James, spisovatel románů.
 ...1812 Požár moskevský.
15. *1736 BAILLY Jan, astronom. — 1749 CIMAROSA Dom., skladatel oper. — 1789 COOPER James, spisovatel románů.
 †1592 MONTAIGNE Mich., filosof mravoučný. — 1859 KLICPERA Václav, básník č.
 ...1810 Začátek revoluce mexické proti Španělům. — 1830 Zahájení první železnice anglické (z Liverpoolu do Manchesteru).
16. *1787 CORNELIUS Petr, malíř něm. — 1802 KOSUTH Ludvík, maď. agitátor.
 †1736 FAHRENHEIT Gab., vynálezce teploměru. — 1858 DAŇ NIPPON, císař japonský (odevřel Evropě Japan).
 ...1804 Gay-Lussac vystupuje balounem 22 000 stop vysoko. — 1817 Rukopis kralodvorský nalezen.
17. *1714 RABENER Gottlieb, něm. satirik. — 1820 AUGIER Vilém, dram. spisovatel franc. — 1822 SYROKOMLA Ludvík, básník pol. — 1832 TYRŠ Miroslav, zakladatel č. tělocviku.
 †1863 KORZENIOWSKI Josef, básník pol.; VIGNY Alfr., básník franc. — 1864 LANDOR Walter, básník angl.
 ...1666 Akademie věd pařížská založena. Čaje poprvé

- požíváno v Evropě (v anglickém hostinci). — 1745 Drážďanská obrazárna založena. — 1871 Slavně odevřen průkop mont-ceniský.
18. *1702 IRIARTE Tomáš, špan. básník. — 1709 JOHNSON Samuel, angl. satirik. — 1721 SCHLEGEL Jan, básník něm. — 1806 LAUBE Jindřich, něm. spisovatel dram.
- †1722 DACIER André, učenec.
- ...1809 Ondřej Hofer proklamuje povstání tyrolské. — 1848 Ultrademokratické vzbouření frankfurtské.
19. *1749 DELAMBRE J., astronom. — 1771 MEZZOFANTI Josef, znatel jazyků (žnal 58).
- †1823 BOZZARIS Marko, hrdina (padl u Karpenice). — 1859 BÄUERLE Adolf, spisovatel veseloher.
- ...1857 Goldsmith objevil dvě nové planety. — 1863 Borelliho telegraf, jenž zároveň tiskne, poprvé užit v Liverpoolu.
20. *1674 MANFREDI Eust., matematik.
- †1863 GRIMM Jakub, zakladatel něm. historické mluvnice.
- ...1519 Magalhães s pěti koráby odjíždí ze Sv. Lukáše. — 1862 Tisíciletá slavnost ruské říše. — 1870 Italové zmocňují se Říma.
21. *1452 SAVONAROLA Jer., předchůdce reformace. — 1791 SZECHÉNYI Štěpán, zakladatel maď. Akademie národní. — 1801 JACOBI Mor., vynálezce galvanoplastiky.
- †1520 KORNELIUS Viktorín ze Všehrd, slavný právník č. — 1814 IFFLAND August, spisovatel dram. — 1832 SCOTT Walter, romanopisec. — 1860 SCHOPENHAUER Artur, filosof.
- ...1459 Hornolužičané králi Jiřímu přísahají věrnost. — 1522 Luther skončil překlad Nového zákona. — 1792 Hodnost královská ve Francii zrušena. — 1859 M'Clintock vrací se z výpravy za Franklinem.
22. *1700 THOMSON James, angl. básník. — 1791 FARADAY Mich., chemik.
- †1253 Král Václav I., jenž se byl proslavil proti velké-

- mu vpádu mongolskému. — 1774 Papež KLIMENT XVI. (jedem), zhoubce jezovitů. — 1826 HEBBEL Jan, básník něm.
- ...1499 Švýcarsko neodvislým. — 1599 Založení Východoindické společnosti.
23. *1780 KOPITAR Bart., slavista. — 1772 KISFALUDY Alex., maď. básník. — 1787 CORNELIUS Petr, malíř něm. — 1791 KÖRNER Bohdan, básník něm.; ENCKE Jan, astronom.
- ...1493 Kolumb vyjíždí na druhou cestu svou. — 1846 Leverrierem vypočtená planeta Neptun nalezena astronomem berlínským.
24. *1801 OSTROGRADSKI Mich., výtečný matematik rus. — 1819 GROTH Claus, básník něm.
- †1541 PARACELUS Bombastus, alchymista. — 1813 GRÉTRY Ondřej, skladatel oper. — 1814 d'AGINCOURT J., starožitník. — 1835 BELLINI Vincenc, skladatel oper. — 1849 STRAUSS Jan, skladatel valčíků.
- ...1782 Anglie uznává nezávislost Severní Ameriky.
25. *1592 LOPE de VEGA, špan. básník dram. — 1797 DONIZETTI Kaj., hud. skladatel.
- ...1513 Vasco Nuñez spatřil z Kordiller poprvé Jižní okeán. — 1851 James Ross vrací se z výpravy za Franklinem.
26. *1696 LIGUORI Alf., zakladatel liguriánů. — 1803 COOPER Tomáš, angl. krajinář.
- †1802 VEGA Jiří, matematik.
- ...329 Cařihrad Konstantinem Velkým založen. — 1212 Přemyslem Otakarem I. sjednáno zřejmé uznání práv koruny české od panovníků německých.
27. *1719 KÄSTNER Abr., něm. epigramatik. — 1769 PALKOVIČ Jiří, spisovatel slov. — 1798 SCHEFFER Henri, výtečný malíř franc. — 1817 FÉVAL Pavel, romanopisec franc.
- ...1540 Řád jezovitský papežem Pavlem III. potvrzen. — 1827 Mormoni Joëlem Smithem založeni.
28. *1746 JONES Vilém, výtečný orientalista. — 1775

- EYNARD J., ušlechtilý filantrop. — 1803 MÉRI-MÉE Prosper, franc. romanopisec.
†1582 BUCHANAN Jiří, historik (práva).
...935 Sv. Václav zabit. — 1842 První česká hra v Stögrově domě (Růžová ul.).
29. *1765 HARDING Karel, astronom. — 1770 OZEROV Vlad., básník dram.
†1589 CODICILLUS Petr, spisovatel č. — 1840 STRUVE Fr., vynálezce umělých vod minerálních. — 1862 BAUMGARTNER August, vynálezce hudebního těsnopisu.
30. *1747 BERTUCH Fr., zakladatel zeměpisného ústavu. — 1802 BALARD Ant., chemik, objevitel brómu. — 1823 GOTTSCHALL Rudolf, básník něm.
...1804 Poprvé český kus na Stavovském divadle pražském provozován. — 1864 Tempel objevuje 81. malou planetu. — 1868 Isabela prchá ze Španěl.

ŘÍJEN

1. *1780 WAHLENBERG Jiří, slavný švédský botanik.
†1684 CORNEILLE Petr, franc. básník. — 1855 DIEFFENBACH Arnošt, cestovatel v Novém Zélandu.
...1386 Vysvěcení university heidelberské (dle Sorbonny). — 1789 Národní konvent dekretuje „lidská práva“. — 1828 Zahájení nové university londýnské. — 1844 Rongův list proti poctě „trierského roucha“. Základ Německých katolíků.
2. *1788 CLAPPERTON Hugh, cestovatel afr.
†MACHÁČEK S. Karel, č. dram. básník.
...1421 Porážka druhé velké výpravy křížové u Žatce. — 1820 Ampère poprvé pronáší myšlenku elektrického telegrafu s písmenami. — 1845 Založení Východ. společnosti lipské.
3. *1720 UZ Jan Petr, básník něm. — 1742 KŇAŽNIN Jakub, rus. básník. — 1753 TOMSA Fr. Jan, pilný

- spisovatel č. — 1800 BANCROFT Jiří, slavný amer. historik.
- †1826 BAGGESEN Jensen, dánský básník.
- ...1807 První paroloď u Nového Yorku do vody puštěna. — 1866 Benátky vráceny Itálii.
4. *1472 CRANACH Lukáš, malíř. — 1762 BERNOLÁK Ant., spisovatel slov. — 1777 KINSKÝ Dom., spisovatel č.
- †1689 KÜHLMANN Kvir., protivník tehdejšího kněžstva (upálen). — 1771 BRIXI Fr. A., slavný skladatel církevní.
- ...1478 Universita kodaňská založena. — 1648 Švédové přitrhli k Praze; měšťany a studentstvem odražení. — 1776 Federační akta amerických osad.
5. *1609 FLEMMING Pavel, básník něm., cestovatel. — 1713 DIDEROT Denis, učenec. — 1793 HÄNEL Gustav, právník. — 1799 PRIESNITZ Vincenc, zakladatel léčení vodou. — 1829 KRAUS Ludvík, malíř.
- †1847 HOWARD Jindřich, slavný angl. malíř.
- ...1828 Konec egyptské despotie. — Jacobiho vynález galvanoplastiky uveřejněn v Petrohradě.
6. *1803 DOVE Jindřich, fyzik. — 1821 LINDOVA Jenny, slavná zpěvačka.
- †1555 ORONCE Finé, slavný hodinář. — 1863 THAER ml., hospodář.
7. †1786 SACCHINI Ant., skladatel. — 1850 SCHORN Karel, malíř.
- ...1822 Odevřena hudební škola Logierem v Paříži; nová vyučovací metoda. — 1848 Selské poddanství v Rakousku zrušeno. — 1860 Garibaldi ujel do Neapole.
8. *1763 TERNAUX Vilém, slavný rolník. — 1798 BRUCK Karel, zakladatel rak. Lloydu.
- †1669 REMBRANDT Pavel, slavný malíř. — 1803 ALFIERI Vittore, it. básník dram.
- ...1502 Universita wittemberská založena.
9. *1547 CERVANTES Saavedra, slavný básník špan. — 1814 VERDI Josef, slavný skladatel oper.

- †1523 z ROŽMBERKA Petr, správce Království č. — 1636 ŽEROTÍN Karel, nejslavnější Moravan, výtečný spisovatel č., právník, podporovatel reformace. — 1834 BOIELDIEU Adrien, slavný skladatel oper. — 1841 SCHINKEL Karel, architekt. — 1857 RESSEL Josef, vynálezce parolodního šroubu. — ...1807 Zrušení dědičného poddanství v Prusku.
10. *1731 CAVENDISH Jindřich, chemik, matematik. — 1776 KLEIST Jindřich, básník (Katynka heilbronská).
†1395 MARKO králevič, v bitvě na Rovinách. — 1792 MULGRAVE Konst., cestovatel k severní točně. — 1835 BRODZIŃSKI Kaz., pol. básník.
...1794 Kościuszko zajat. („Finis Poloniae!“)
11. *1616 GRYPHIUS Ondřej, básník něm. — 1758 OLBERS Jindřich, astronom, objevil Pallas, vypočetl komety. — 1789 SCHNORR Ludvík, malíř.
†1531 ZWINGLI Oldřich, reformátor.
...1745 Kleist vynalezl zesilovací elektrickou lahev.
12. *1740 BUGGE Tomáš, slavný astronom dánský. — 1807 BIOT Ludvík, slavný sochař franc.
†1424 ŽIŽKA Jan před Přibyslavou. — 1682 PICARD Jan, astronom.
...1420 Žižka porazil katolické pány u Horažďovic. — 1492 Kolumb objevil Ameriku.
13. *1752 DROZ Jindřich, mechanik. — 1821 VIRCHOW R., anatom, liberální politik.
†1822 CANOVA Ant., výtečný sochař.
...1781 Josef II. dává toleranční edikt.
14. *1644 PENN Vilém, zakladatel Pennsylvánie. — 1792 PARROT Jan, fyzik, vystoupil první na Ararat.
†1857 DAHL Jan, slavný krajinář.
15. *1608 TORICELLI Evang., fyzik. — 1758 DANNECKER Jan, sochař něm. — 1796 ŠÍR Frant., spisovatel č. — 1805 KAULBACH Vilém, slavný malíř. — 1818 DREYSCHOCK Alex., slavný pianista. — 1821 HARTMANN Mor., básník něm. (České elegie).

- †1630 KEPLER Jan, astronom. — 1817 KÓŠC-ZIUSZKO Tad., hrdina pol. — 1852 JAHN Frid., „Turnvater“.
- ...1810 Universita berlínská odevřena. — 1854 Sevastopol oblehán.
16. *1726 CHODOWIECKI Daniel, malíř miniatur. — 1752 KNIGGE Ad., filosof. — 1760 HESS Ludvík, krajinář. — 1801 JELAČIĆ Josef, básník a vojvůdce horv. — 1813 RONGE Jan, zakladatel Něm. katolíků.
- †1553 CRANACH Lukáš st., slavný malíř. — 1660 SCARRON Pavel, básník burlesk. — 1793 HUNTER John, zakladatel anatomického ústavu v Londýně.
- ...1456 Universita greifswaldská odevřena. — 1813 Začátek bitvy lipské. — 1857 Japonské přístavy Nizozemsku odevřeny.
17. *1754 RÉGNAULT Jan, slavný malíř franc. — 1803 DEÁK Frant., vůdce maď.
- †1757 RÉAUMUR Réné, fyzik (teploměr). — 1817 MÉHUL Etienne, skladatel oper.
- ...1409 Mistr Jan Hus zvolen rektorem vysokého učení pražského podle nového Václavova privilegia o hlasích. — 1659 Zaporožci uznali ruského císaře.
18. *1725 SUHM Petr, dán. básník a historik. — 1815 GEIBEL Em., něm. básník.
- †1599 z VELESLAVÍNA Daniel Adam, historik č. — 1678 JORDAENS Jakub, slavný malíř.
- ...1798 Černohorci přijali zákoník. — 1817 Reorganizace university krakovské, založené 1364. — 1818 Universita bonnská založena. — 1847 Jazyk horvatský sněmem záhřebským povýšen na diplomatický. — 1876 Medunská tvrz vzdala se Černohorcům.
19. *1721 GUIGNES Josef, výtečný orientalista.
- †SWIFT Jonatan, angl. básník. — 1784 HUNT James, angl. básník. — 1826 TALMA Frant., slavný herec franc.
- ...1827 Paskevič dobyl Erivanu útokem.

20. *1632 WREN Chr., stavitel londýnský (kostel sv. Petra a Pavla). — 1770 DRAŠKOVIC Jan, spisovatel jihoslov. — 1811 TURGENEV Ivan Serg., slavný romanopisec rus.
†1859 STEPHENSON Robert, stavitel železnic.
...1860 Císařský neodvolatelný diplom říjnový.
21. *1660 STAHL Jiří, chemik. — 1790 LAMARTINE Alfons, básník a státník.
†1125 KOSMAS, nejstarší historik č. — 1558 SCALIGER Jul., lékař, přírodovědec.
...1702 Universita v Bratislavě založena.
22. *1710 du BOCCAGE Marie, básnička franc. — 1795 NOROV Alex., ministr, spisovatel rus. — 1811 LISZT Frant., pianista. — 1817 GADE Niels, dán. skladatel.
†1755 COCCEJI Samuel, zrušil torturu v Prusku. — 1777 FOOTE David, angl. herec a básník. — 1818 CAMPE Jindřich, spisovatel pro mládež (Robinson). — 1859 SPOHR Ludvík, hud. skladatel.
23. *1628 GUERICKE Otto, popsal komety. — 1803 LORTZING Albert, skladatel oper.
†526 BOETHIUS Anicius, filosof, popraven v Pávii.
...1862 Napoleon vykládá „jednotu italskou“ jinak než Sardinsko, a sice co konfederaci.
24. *1650 SCARLATTI Alex., skladatel církevní. — 1765 MACINTOSH James, liberální státník. — 1796 PLATEN August, něm. básník.
†1655 GASSENDI Petr, astronom, matematik. — 1853 CHRISTIANI Eliška, rus. cellistka.
...1517 Mezi stranami stala se na sněmě českém smírná „smlouva svatováclavská“. — 1795 Poslední rozdělení Polska.
25. *1683 RAMEAU Jan, skladatel, učitel kontrapunktu. — 1760 HEEREN Arnold, něm. historik.
†1400 CHAUCER Geoffrey, „otec angl. básn.“ — 1485 AGRICOLA Rudolf, velký učenec, básník a hudebník. — 1572 KNOX Jan, reformátor skotský. — 1647 TORRICELLI Ev., fyzik. — 1822 ČERMÁK

- Ant., houslista č. — 1861 SAVIGNY F., výtečný právník něm.
- ...1806 Veškeré akademie francouzské spojeny v ústav národní.
26. *1759 DANTON Jiří, hlava Cordeliersů pařížských. — 1787 KARADŽIĆ Vuk Stefanovič, výtečný spisovatel srb. — 1789 MAYSEDER Josef, skladatel hud. †1764 HOGARTH Vilém, satirický malíř angl. — 1817 THÜMMEL Mor., něm. básník.
- ...Dle Calvisiova výpočtu první den tvůrčí.
27. *1728 COOK James, cestovatel kolem světa. — 1817 KONTSKI Ant., pianista pol. †1863 WUESTEMANN C., duchaplný žurnalista něm.
28. *1467 ERASMUS Desid., bohoslovec. — 1813 BLANC Ludvík, franc. „ochránce práce“. †1601 BRAHE Tycho de, astronom. — 1704 LOCKE John, angl. filosof. — 1740 ANNA IVANOVNA, carevna, ochránitelka věd a umění. — 1849 CHOPIN Frid., největší pianista.
- ...1492 Kolumb přistál na ostrově kubánském.
29. *1656 HALLEY Edm., přírodopyscec. — 1734 RUMOWSKI Štěpán, prus. zeměpisec. — 1790 DIESTERWEG Fr., liberální pedagog. †1783 d'ALEMBERT Jan, encyklopedista.
- ...490 před Kr. bitva u Maratonu; Řekové porazili Persany. — 1851 První protestantský kostel v Itálii založen.
30. *1742 KAUFMANNOVA Marie, malířka. — 1742 LINNÉ Karel, botanik. — 1751 SHERIDAN Richard, angl. spisovatel veseloher. — 1812 RYBIČKA Ant., spisovatel č. †1680 KIRCHNER Athan., jezovita, astronom. — 1827 SALT Jindřich, cestovatel.
- ...1848 Jelačić porazil Maďary u Švechatu.
31. *1705 GANGANELLI Jan, co Kliment XIV. zrušil jezovity (21. července 1773). — 1821 HAVLÍČEK Karel Borovský, výtečný žurnalista č. †1811 SALZMANN Chr., pedagog a filantrop. — 1837

GUSIKOV Josef, vynálezce dřevěné harmoniky. — 1851 PETR II., vládyka černohorský, výborný básník srb.

...1517 Luther přibíjí 95 vět proti papeži na kostelní dvěře wittemberské. — 1855 Sestoupila se komise Průplavu suezského. — 1857 Švédská šlechta odmítá svobodu náboženství.

LISTOPAD

1. *1636 BOILEAU-DESPRÉAUX, franc. básník. — 1757 CANOVA Ant., benátský sochař. — 1816 HACKLÄNDER Fr., něm. novelista.

†1546 GIULIO Romano, it. malíř, architekt.

...1414 Počátek sněmu kostnického. — 1420 Sigmund a spojená s ním šlechta Pražany u Vyšehradu poražen. — 1781 Císař Josef II. zrušuje nevolnictví.

2. *1772 PYRKER Jan, něm. básník. — 1774 WESSENBURG Ign., svobodomyslný jenerální vikář kostnický, básník.

†1846 TEGNÉR E., švédský básník.

...1469 Matyáš Korvin poražen od Jindřicha, třetího syna krále Jiřího. — 1810 Průmyslová svoboda zavedena v Prusku. — 1831 lord Goderich vymohl rozkaz k nenáhlému osvobození otroků v Západní Indii.

3. *1559 CARACCI Agostino, it. malíř. — 1794 BRYANT Vilém, amer. básník. — 1802 BELLINI Vinc., skladatel oper.

†1835 CHVOSTOV Dim., rus. básník.

...1580 Frant. Drake vrátil se z cesty kolem světa (po třech letech). — 1815 Odevřen polytechnický ústav vídeňský. — 1839 Abdul Medžid dává v Gülhane liberální státní zákon.

4. *1787 KEAN Edm., slavný herec angl. — 1801 MAREK Jan Jindřich (Jan z Hvězdy), básník č. — 1808 KARR Alfons, romanopisec franc. — 1821 HATTALA Martin, filolog č.

- †1847 MENDELSSOHN-BARTHOLDY Felix, hud. skladatel. — 1850 SCHWAB Gustav, básník něm.
 ...1419 Začala husitská válka krvavě v Praze i v krajích zároveň.
5. *1495 SACHS Hans, švec a básník.
 †1807 KAUFMANNOVA Marie Ang., malířka. — 1848 HORMAYR Josef, historik.
 ...1854 Miss Nightingale jde s mnoha milosrdnými sestrami na krymské bojiště, aby ošetřovala raněných.
6. *1684 HOLBERG Ludvík, dán. satirik. — 1771 SENNEFELDER Alois (v Praze), vynálezce kamenotisku.
 †1776 JUSSIEU Bernard, botanik. — 1795 BENDA Jiří, č. skladatel hud. — 1800 CHODŽKO Bernard, pol. historik. — 1822 BERTHOLLET Claude, chemik.
 ...1780 Galvani objevuje galvanism. — 1809 Královské statky pruské prodány ve prospěch lidu.
7. *1811 ERBEN Karel Jar., básník č.
 †1836 MÁCHA Karel, geniální básník č.
 ...1793 Robespierre zrušil konventem křesťanství. — 1836 Greenova větroplavba z Londýna do Nasavy, 100 mil v 17 hod.
8. *1770 KRUSTENSTERN Adam, první ruský cestovatel kolem světa. — 1816 KALINA Jar., básník č.
 ...392 Modloslužba v římské říši zapovězena. — 1307 Spiknutí švýcarské na Grütli. — 1620 Bitva bělohorská.
9. *1606 CONRING Hermann, slavný lékař.
 †1844 KRYLOV Ivan Andr., rus. bajkář. — 1848 BLUM Robert, demokrat (zastřelen ve Vídni).
10. *1483 LUTHER Martin, reformátor. — 1697 HOGARTH Vilém, malíř. — 1759 SCHILLER J. Frid., básník. — 1810 KÜCKEN Fr. Vilém, skladatel hud.
 †1674 MILTON John, angl. básník.
 ...1793 Kostel notredamský v Paříži vysvěcen co „chrám rozumu“. — 1826 Janičáři v Cařihradě pobiti.

11. *1729 REIMARUS Jan, fyzik. — 1734 PELCL Frant. Martin, svobodomyslný historik č.
 †1510 LOBKOVIC Jan Boh. Hasištejnský, učenec č. — 1864 MAC CULLOCH John, angl. nár. hospodář, statistik.
 ...1572 Tycho de Brahe objevuje novou hvězdu v Kasiopeji.
12. *1778 HUMMEL Jan, pianista. — 1806 LANGER Jar., básník č. — 1815 REINSBERG-DÜRINGS-FELD Ida, básnířka.
 †1793 BAILLY Jan, astronom (gilotinován).
 ...1848 Nová republikánská ústava ve Francii.
13. *1677 LESAGE Alain, spisovatel veseloher. — 1782 TEGNÉR Es., velký básník švéd.
 †1862 UHLAND Jan, něm. básník, liberální politik.
 ...1500 Kolumb v okovech do Kadixu přiveden. — 1851 Podmořský telegraf mezi Doverem a Calais odevzdán obchodu.
14. *1575 BÖHME Jakub, švec, mystik. — 1779 OEHLenschLÄGER Adam, básník dán. — 1797 LYELL Karel, slavný geognost.
 †1716 LEIBNIZ Gottfried, filosof. — 1825 RICHTER (Jean Paul), něm. humorista. — 1831 HEGEL Jiří, filosof.
 ...1526 Universita mnichovská odevřena.
15. *1738 HERSCHEL Fr., astronom. — 1741 LAVATER Jan, fyziognomik. — 1773 VOJEJKOV Alex., rus. básník. — 1787 DAGUERRE Ludvík, vynálezce daguerrotypie. — 1806 KUZMÁNY Karel, spisovatel č. — 1810 MÁCHA Karel Hynek, výtečný básník č.
 †1671 KOMENSKÝ Jan Amos, velký reformátor škol, poslední biskup bratrský. — 1787 GLUCK Chr., skladatel oper. — 1848 SCHWANTHALER Ludvík, sochař. — 1865 FÜGNER Jindřich, velký mecenáš č., „otec Sokola“.
16. *1796 TURINSKÝ Frant., dram. básník č.
 †1681 RUYSDAEL Jakub, krajinář. — 1776 FERGUSON

- SON James, astronom, portrétista. — 1848 MESSENHAUSER, demokrat (zastřelen ve Vídni). — 1847 JUNGSMANN Josef, patriarcha novočeské literatury. — 1859 KUNST Vilém, výtečný herec něm. (hlady).
17. *1776 SCHLOSSER Fr., historik. — 1787 SPONTINI Kašpar, hudební skladatel.
†1747 LE SAGE Alain, básník (Gil Blas). — 1858 OWEN Robert, zakladatel „owenismu“ (socialismu) v Anglii.
18. *1647 BAYLE Petr, historik. — 1743 EWALD Jan, dán. básník. — 1768 WERNER Zach., básník. — 1847 KRÁSNOHORSKÁ (Pechova) Eliška, básnířka č.
†1791 DROZ Jindřich, slovnítný zhotovitel automatů. — 1827 HAUFF Vilém, něm. novelista. — 1855 VÖRÖSMARTY Michal, básník maď. (Szózat).
...1307 Vilém Tell musí s hlavy synovy sestřelit jablko.
19. *1770 THORWALDSEN Albert, sochař.
†1649 SCIOPPIUS Kašpar, satirik proti jezovitům a knížatům. — 1741 MONTFAUCON Bernard, starožitník. — 1810 NOVERRE Jan, tvůrce novějšího tanečního umění. — 1828 SCHUBERT Frant., slavný skladatel písní. — 1874 KOŘÍNEK Frant., historik č., svobodomyslný politik. — 1876 DIAZ Narcis, krajinář.
...1307 TELL zastřelil Gesslera.
20. *1602 GUERICKE Otto, vynálezce vzduchového čerpadla. — 1715 MONNIER Petr, astronom. — 1739 LAHARPE Jan, básník. — 1781 EICHHORN Fr., dějepisec práv. — 1813 MIKLOSIČ Frant., slavný slavista.
...1497 Vasco da Gama objel jižní cíp africký.
21. *1768 SCHLEIERMACHER Daniel, svobodomyslný bohoslovec.
†1555 AGRICOLA Jiří, zakladatel vědeckého hornictví. — 1682 LORRAIN Claude, krajinář. — 1811 KLEIST Jindřich (zastřelil se).

- ... Nová Granada proklamuje se neodvislou republikou.
22. *1767 HOFER Ondřej, tyrolský bojovník za svobodu. — 1782 KREUTZER Konr., hud. skladatel.
†1861 LACORDAIRE Jan, dominikán, politický kazatel.
- ... 1848 Sněm kroměřížský. Začátek reakce.
23. *1719 BREITKOPF Jan, vynálezce tisku notového. — 1792 KLICPERA Václav, výborný dram. spisovatel č.; RAU Karel, nár. hospodář.
†1864 STRUVE Frid., rus. astronom.
- ... 1822 České muzeum odevřeno.
24. *1632 SPINOZA Baruch, filosof. — 1728 GOLDSMITH Oliver, spisovatel pro lid (Vikář wakefieldský).
†1856 HAMMER-PURGSTALL Josef, slavný orientalista.
25. *1712 EPÉE Karel abbé de l', zakladatel vyučování hluchoněmých. — 1778 LANCASTER Josef, vynálezce vyučování vzájemného. — 1812 MAYHEW Jindřich, zakladatel satirického Punche.
†1748 WATES Izák, angl. epik. — 1857 EICHENDORFF Josef, něm. básník.
- ... 1735 Carevna Anna založila v Rize obchodní kasu.
26. *1488 SARTO Andrea, it. malíř. — 1731 COWPER Vilém, angl. básník.
†1688 GUINAULT Filip, básník pouč. — 1840 ROTTECK Karel, historik.
27. *1666 RUGENDAS Jiří, malíř. — 1701 CELSIUS Ondřej, fyzik. — 1796 FRANTA Josef (Šumavský), lexikograf č.
†8 před Kr. HORATIUS Flaccus, básník římský. — 1836 VERNET Ant., franc. malíř. — 1855 MICKIEWICZ Adam, slavný básník pol.
- ... 1814 Times užívají poprvé rychlotisku.
28. *1792 COUSIN Viktor, filosof.
†1680 BERNINI Jan, sochař. — 1801 DOLOMIEN Tancrede, mineralog. — 1858 CHMEL Josef, rak. historik.

- ...1414 Hus po výsledku jat. — 1867 Francouzská obsádka opouští Řím.
29. †1378 KAREL IV. — 1688 BALBÍN Boh., dějepisec č. — 1793 BECCARIA Cesare, odpůrce trestu smrti. ...1830 Začla revoluce ve Varšavě.
30. *1667 SWIFT Jonathan, básník angl. — 1816 PODLIPSKÝ Josef, výtečný lékař č. — 1819 RUBINSTEIN Ant., skladatel hud. †1761 DOLLOND John, vynálezce achromatických dalekohledů. — 1859 IRVING Wash., romanopisec, historik, státník. ...1700 Založena berlínská Akademie věd. — 1830 Lelewel Jáchym, historik, v čele revolučního polského spolku. — 1851 První vystoupení herce Frant. Kolára.

PROSINEC

1. *1766 KARAMZIN Mik., slavný historik rus. — 1793 GIL Y ZARATE, špan. dram. básník. †1709 ABRAHAM à STA CLARA, mnich, veselý kazatel. — 1798 CARVE Kristián, filosof. — 1853 VISCONTI Ludvík, slavný stavitel. ...1421 Slavný vjezd Žižkův do Prahy. — 1848 Poděkoval se Ferdinand V., korunovaný král český. — 1876 První železnice v Číně odevřena.
2. *1805 DISRAËLI Benj., politik, spisovatel polit. románů. †1554 CORTÉZ Ferd., dobývatel Mexika. — 1847 PYRKER Jan, něm. epik. ...1863 První železnice na Novém Zélandě odevřena.
3. *1800 PREŠERN Frant., slavný básník slovinský. — 1812 CONSCIENCE Hendrik, básník flamánský. †1857 RAUCH Chr., sochař. ...1832 Krejcarová sbírka pro založení velkého spolku Gustava Adolfa.
4. †1679 HOBBS Tomáš, filosof a politik. — 1798 GALVANI Ludvík, vynálezce galvanismu. — 1835

- BASEDOW Ludvík, pedagog.
 ...1409 Založení university lipské.
5. †1791 MOZART Wolfg., hud. skladatel. — 1835 PLATEN Aug., něm. básník. — 1860 DAHLMANN, historik, svobodomyslný politik.
 ...1848 V Prusku zavedena liberální ústava.
6. *1778 GAY-LUSSAC Ludvík, fyzik, chemik. — 1804 SCHRÖDER-DEVRIENTOVÁ, něm. herečka.
 †1819 STOLBERG Fr., něm. básník.
 ...1492 Kolumb objevil ostrov Haiti.
7. †43 CICERO zavražděn. — 1834 IRVING Ed., zakladatel irvingiánů (původní zřízení církve). — 1839 VITÁSEK Jan, skladatel církevní. — 1847 LISTON J. M., znamenitý ranhojič.
 ...1835 První železnice německá odevřena.
8. *65 před Kr. HORATIUS Flaccus, přední římský básník. — 1811 BURRIT Elihu, apoštol míru.
 †1613 ZALUŽANSKÝ Ad., výtečný botanik č. — 1638 GUNDULIČ Ivan, výtečný básník jihoslov. — 1709 CORNEILLE Tomáš, franc. spisovatel veselehoher. — 1841 DANNECKER Jindřich, něm. sochař. — 1856 MATHEW, kvakér, „apoštol strídmosti“.
 ...1829 Upalování indických vdov lordem Bentingem zrušeno. — 1845 Hencke objevil planetu Asträu. — 1864 Encyklika Pia IX. stran povznesení moci církevní nad světskou.
9. *1608 MILTON John, angl. básník. — 1717 WINKELMANN Jan, historik umění.
 †1641 DYCK Ant. van, nizozemský malíř. — 1826 FLAXMANN John, sochař.
 ...1313 Věčný spolek tří švýcarských měst „lesních“. — 1863 První cvičení Sokola v samostatné budově.
10. *1804 SUE Eugen, romanopisec. — 1805 ŠKODA Josef, slavný lékař, zakladatel diagnostické školy. — 1818 RIEGER Frant. Lad., politik č., výtečný řečník.
 †1849 HERLOSSOHN (Herloš) Jiří, romanopisec.

- ...1402 Založena universita würzburská.
11. *1803 BERLIOZ Hektor, hud. skladatel. — 1804 JANIN Jules, geniální fejetonista.
†1817 SCHENKENDORF Max., svobodomyslný básník něm. — 1837 TORRIJOS Josef s 24 jinými liberály zastřelen.
12. *1844 MALÁ Otýlie, výtečná herečka č.
†1681 CONRING Hermann, filosof. — 1766 GOTTSCHED Jan, něm. básník.
...1610 Žerotín dal Olomučanům důtku pro německý přípis. — 1830 Za Miloše prohlášena ústava samostatnost Srbska pojišťující.
13. *1738 KOŽELUH Jan Ant., č. hud. skladatel.
†1769 GELLERT Chr., něm. básník. — 1861 MAR-SCHNER Jindřich, skladatel oper.
...1545 Začátek církevního sjezdu tridentského. — 1805 Srbové dobyli Bělehradu.
14. *1503 NOSTRADAMUS Mich., astrolog. — 1752 TIEDGE Chr., něm. básník. — 1766 ŠNAIDER Karel Sudimír, spisovatel č.
†1799 WASHINGTON Jiří, amer. státník. — 1849 KREUTZER Konr., hud. skladatel.
...1828 První provedení Škroupovy zpěvohry Oldřich a Božena.
15. *1784 DEVRIENT Ludvík, slavný herec něm. — 1804 BUŇAKOVSKÝ Viktor, rus. matematik.
†1230 PŘEMYSL Otakar I. — 1839 FESSLER Ign., kapucín a masón.
16. *1775 BOIELDIEU Adam, skladatel oper. — 1803 STEPHENSON Robert, stavitel první železnice. — 1805 GEOFFROY SAINT HILAIRE, zoolog.
†1804 WEISSE Chr., přítel dětí. — 1809 FOUR-CROY A., slavný chemik. — 1837 ORLOVSKÝ Boris, slavný sochař rus. — 1859 GRIMM Vilém, něm. jazykozpytec.
...1823 Mexiko prohlašuje se republikou.
17. *1493 PARACELSUS F., lékař. — 1770 BEETHOVEN Ludvík, skladatel hud. — 1778 DAVY Hump-

- hry, chemik. — 1787 PURKYNĚ Jan, slavný fyziolog č.
- †1845 TURGENĚV Alex., rus. historik.
18. *1610 DUFRESNE Karel, historik. — 1740 BANKS Josef, přírodovědec. — 1786 WEBER Karel Marie, skladatel hud. — 1818 BAN Mat., horv. básník dram.
- †1803 HERDER Jan, básník něm. — 1874 FÖRCHT-GOTT Tovačovský Arnošt, skladatel hud.
- ...1705 Odevření vídeňské Akademie umělecké. — 1773 Začátek severoamerického boje za neodvislost.
19. *1787 KOTZEBUE Otto, cestovatel kolem světa. — 1831 GRÉGR Julius, svobodomyšlný politik č., zakladatel Národních listů.
- †1826 RUGENDAS Jan, malíř.
20. *1716 GRAY Tomáš, angl. básník. — 1755 ZOËGA Jiří, slavný starožitník dán. — 1790 DIDOT Ambr., učený kněhtiskař pařížský.
- †1448 Mistr Jan PŘÍBRAM. — 1552 BORA Kateřina, choť Luthrova. — 1838 ŠTERNBERK Kašpar, zakladatel Č. muzea.
- ...1841 Londýnská smlouva stran zrušení obchodu s otroky.
21. *1639 RACINE Jan, franc. básník truchloher. — 1748 HÖLTY Ludvík, něm. básník. — 1755 BLUMAUER Alois, humor. básník. — 1815 BLAŽEK Frant., hud. spisovatel č.
- †1375 BOCACCIO Jan, básník it. (Decamerone). — 1765 DIVIŠ Prokop, slavný přírodovědec č., vynálezce hromosvodu (před Franklinem).
- ...1772 Bouře v Bostonu proti aktě kolkové.
22. *1426 PONTANO Jan, astronom.
- †1723 BASNAGE Jakub, církevní historik. — 1855 KRASIŇSKI Valerian, pol. básník.
23. *1597 OPITZ Martin, „otec něm. bás.“ — 1743 BOGDANOVIČ Hip., rus. básník. — 1791 CHAMPOLLION Jan, slavný egyptolog. — 1838 ŠOLC Václav, geniální básník č.
- †1789 EPÉE, Abbé de l', učitel hluchoněmých.

- ...1466 Jiří Poděbradský Pavlem II. prohlášen za kacíře a zbavena trůnu.
24. *1694 REIMARUS Hermann, učenec. — 1761 PONS Jan, objevitel 38 komet. — 1826 MIKOVEC Ferd., dram. básník č.
- †1420 MIKULÁŠ z HUSI. — 1524 VASCO da GAMA, objevitel pomořské cesty do Východní Indie. — 1847 FINN-MAGNUSSEN, slavný historik dán. — 1863 THACKERAY Vilém, největší humorista angl.
25. *1642 NEWTON Izák, slavný matematik. — 1791 SCRIBE Aug., dram. spisovatel franc. — 1793 YPSILANTIS Alex., bojovník za svobodu řec. — 1829 TONNER Em., svobodomyslný historik č.
- ...1725 První schůze ruské Akademie věd.
26. *1769 ARNDT Mor., vlastenecký básník něm. — 1818 SOUTHWORTHOVA Emma, angl. romanopiska.
- †1786 GOZZI Kašpar, it. básník.
- ...1825 Vojenská bouř v Petrohradě, žádající ústavy (potlačena).
27. *1571 KEPLER Jan, astronom. — 1730 MURPHY Artur, ir. dramatik.
- †1605 DAVIS John, angl. cestovatel (zabit japonskými loupežníky).
28. *1803 RICHTER Ludvík, něm. malíř, ilustrátor.
- †1706 BAYLE Petr, kritik.
- ...1858 Angličané a Francouzi dobyli Kantonu.
29. *1796 POGGENDORFF Josef, fyzik.
- †1384 WYCLIFFE Jan, předchůdce Husův. — 1688 BALBIN Bohuslav, dějezpytec č. — 1825 DAVID Jakub, slavný malíř, zakladatel nové franc. školy malířské.
- ...1857 Král dánský schválil zákon o svobodě průmyslu. — 1864 Odevřen sladkovodní průplav z Nilu až k Červenému moři.
30. †1596 DRAKE Francis, cestovatel kolem světa (přivezl zemčata). — 1859 MACAULAY Tomáš, historik angl.

...1622 Řehoř XV. zapověděl čtení bible. — 1845 Smlouva mezi Anglií a Francií na úplné odstranění obchodu s otroky.

31. *1668 BOERHAVE Hermann, botanik. — 1747 Bürger Gottfried, něm. básník. — 1799 HEINE Jindřich, něm. básník.

†GENLIS Stéfanie, duchaplná spisovatelka franc. — 1837 RICCI Luigi, skladatel oper (Kryšpín a kmotra).

...1851 Rakouská ústava z r. 1849 zase zrušena.

PAMĚTNÍ DNY ROKU 1878

Dodatek ke Kalendáříku lidstva

Míníme pamětní dny, které nám připomínají, že právě před 25, před padesáti a před sto lety přihodila se událost celému lidstvu památná nebo že narodil se člověk, jehož význam je značný, snad i nezapomenutelný. Připomínáme data ta krátce, jen slohem kronikářským, jsou dějiny lidstva již bohaty a již „jubilea“ na jediný rok připadající vyvolati by mohla celou encyklopedii. —

25leté (1853): Dne 3. března udála se známá návštěva admirála Menčikova — „v paletotu“ — u velvezíra. Vyjednávání jeho bylo bez úspěchu. Následovala krymská válka.

4. března: †BUCH Christ. Leop., slavný geognost něm. (*25. dubna 1794). Vydal cenné cestopisy a geognostické mapy.

28. dubna: †TIECK Ludvík, duchaplný spisovatel něm. (*31. května 1773). Vyniknul novelami, satirami, překlady Nibelungů a Shakespeara.

24. října: †CHRISTIANI Lise Barbez v Novočerkasku, slavná cellistka (*1831).

1. prosince: †VISCONTI Ludvík Tullius Jáchym, syn archeologa Ennia Viscontiho, slavný stavitel (*11. února 1791). Nejznámější jeho dílo je tomba čili krypta Napoleonova v Paříži.

50leté (1828): Dne 10. ledna narodila se Dora D'ISTRIA, rozená Ghikova, provdaná kněžna Kolcov-Masalská. Duchaplná spisovatelka, „druhá George Sandová“. Její spisy poli-

- tického obsahu vzbudily velký povyk u dvora ruského.
30. ledna: †BARRAS Pavel, direktor první republiky francouzské (*1775). Jeden z předních vůdců Francouzské revoluce, ctitel Maratův. Je známo o něm, že direktorstvím si „vydělal“ značné peníze, a kdekoli bylo potřebí udatenství osobního, že byli „jiní za něho udatní“.
31. ledna: †YPSILANTI Alex., přední bojovník za svobodu Řecka, vůdce Filhelénů (*1792).
11. března: *ŠKARDA Jakub, vynikající právník český, svobodomyšlný poslanec.
3. května: Don Miguel *zrušil portugalskou ústavu*. Občanská válka. Donna Maria da Gloria stává se královnou.
15. května: †CONGREVE Vilém, dramatický básník anglický, vynálezce „kongrevských raket“ (*1772).
22. srpna: †GALL Jan Josef, zakladatel lebosloví čili frenologie (*1788). Konal za účelem svým velká studia po vězeních, blázincích, školách i na zvířatech. Vydal spisy francouzské i německé. Byl mnoho veleben i mnoho tupen. Napoleon I. například nazýval ho přímo podvodníkem a stavěl naroveň s Cagliostrem a Mesmerem.
1. října: Zahájena slavnostně nová universita londýnská.
5. října: Egypťané vydali Patras Francouzům. Konec despotických vladařů egyptských.
19. listopadu: †SCHUBERT Frant., geniální hudebník, nejlepší skladatel písní (*31. ledna 1797).
14. prosince: Škroupova zpěvohra Oldřich a Božena poprvé provedena.
- 100leté (1778): Dne 25. března narozena BLANCHARDOVÁ Marie, větroplavkyně, choť stroj-

- níka a větroplavce Jana Petra Blancharda. Oba zhynuli při podnicích svých, on při své plavbě šedesáté bouří, ona r. 1819 při šedesáté sedmé následkem ohňostroje, kterýmž se balón její vzňal.
27. března: †ADAM Mikuláš, sochař francouzský (*1705). Jeho díla nalezájí se v parku versailleském a v Saint Cloud.
14. dubna: †HEINICKE Sam., *1729. Založil v severním Německu první ústav hluchoněmých a vymyslíl zcela nový způsob jich vyučování. Byl původně sedlákem a k studíím se dostal velmi pozdě. Od něho jsou různé spisy vychovatelské.
21. května: †ARNOLDI Arnošt, průmyslný dobrodinec německého lidu.
30. května: †VOLTAIRE, největší a nejslavnější spisovatel francouzský. Filosof, básník, politik. Narozen 20. února 1694.
16. června: †EKHOF Konrád, proslulý herec něm., zvláště výtečný v postavách Shakespearových, přítel Lessingův. (*1720)
3. července: †ROUSSEAU, vedle Voltaira nejslavnější spisovatel francouzský. Filosof, umělec, básník. Zvláště prosluly jeho spisy Emil a Les Confessions.
11. srpna: *JAHN Bedřich Vilém, „der Turnvater“, hlavní pěstovatel tělocviku v Německu. Psal nadšené vlastenecké spisy (Deutsches Volkstum) a přispěl svému národu velice k uvědomění. Zemřel r. 1852 — ve vyhnanství.
25. listopadu: *LANCASTER Josef, reformátor anglických škol. Připisuje se mu, že vynalezl soustavu učební „vyučování vzájemného“; avšak soustava ta přišla do Anglie z Indie doktorem Bellem a L. jen spisy a činy svými pro její rozšíření pracoval. L. byl kva-

kéřem, proto od kněží nenáviděn, pronásledován a musil se konečně utéci do Ameriky.

17. prosince: *DAVY Humphrey, slavný angl. lučebník, zvláště pro lučbu rolnickou činný. Vynalezl ochrannou svítilnu pro horníky proti třaskavým plynům — „ochranná svítilna Davyho“. Zemřel r. 1829.

NÁRODNÍ LISTY 18. října 1877